

Szerkesztőség: Kisdóhlyvati
és nyomda: Bul. Reg. Ferenc
nand (József főherceg-ut.) 4
Telefon: 151. Sürögymű:
Közönlv. Arad. :: Az Aradi
Nyomda Vállalat tulajdona.
Kiadása és rotációs nyomása
Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetés: 30 nap 1000, félévre 540, negyed-
évre 270, havonta 90 Lej.
Külföldre havonta 90 Lej fel-
több. :: Egyes szám 5 Lej.
Vasárnap 6 Lej. :: (Buc-
restben 50 bani felár.)
Hirdetések tarifa szerint. ::

XLV. évfolyam, 113. szám * Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF * Szerda, 1930. május hó 21

Bokszeres politika.

Tegnap botok és bokszeresek dirigálták a bu-
curesti-i uccákon a politikai harc tempóját.
Nem újszerű módszer, nem eredeti taktika,
hogy amikor kimerül a politikai küzdelem par-
lamentáris és publicisztikai fegyvertára, ami-
kor bereked a pártagitáció korteshangja, kivi-
szik a politikát az ucca forgatagába, ahol a tö-
megszuggeszció felkorbácsolja az idegeket, a
hol a kezekből öklök lesznek és ahol terepre
és érvényesülési alkalomra talál a terror.

Minden politika, amely belevegnyül az uc-
ca kódorgó csavargásába, amely érvek, elvek
és taktikák helyett az öklök argumentumait és
a boxer fejbelőési erejét próbálja felhasz-
nálni, visszaélés a politikának komoly és alkó-
tő munkára szánt hivatásával.

A politika a lehetőségek művészete —
szóval valami magasabbrendűség, valami
eszmei tartalommal megnevesített törekvés,
amely mindig egy normativum után indul: mi
lehet és mi nem lehet. A komoly, az ész logi-
kája után haladó politika mindig tudja, hogy
mikor lehet kilépnie magasabbrendűségének
rezerváltásként és kimenni az ucca lüzmás
világába, ahol eritzi a logikát az autók, elsöpri
a határozott irányt a tömeg és tulrikácsolja a
józan érveket a lárna ordítása.

Nincs politika demagógia nélkül. Ez igaz.
A demagógia a politikának reklámja. A plakát,
az igaztató hirdetés, a világtó transzparens, a
nagyító és lódító kikiáltó, a publikum idegeire
és kíváncsiságára utazó trükkök változata. De
a demagógia reklámtrükkjeivel csak akkor je-
lehet a politikának kivonnia az uccára, ha
fennben van a kalkulációjával, ha tisztában
van azzal, hogy az ucca közönség politikai
hangulatát mozgósítani kell, mert ez a han-
gulat adhatja meg a céljai elérésére vezető
úton a kíséretet és a törekvéscsinél mint szá-
mító erőkomponens jöhet tekintetbe, de egy-
üttal tudja azt is, hogy annyira ura az uccának
és annyira erős a keze az ucca népe fölött,
hogy annak felkorbácsoló hangulatát ha kell,
le is tudja hűteni.

A bucuresti-i politikában mindezzel nem szá-
moltak. Mit akar a liberálistájt, mely megkezdte
az ucca mozgósítását Maniuc ellen? Minden
lehető és lehetetlen eszközzel megbuktatni a
kormányt és ezt a pártcéliját a demagógia rek-
lámtrükkjeivel akarja oly néphangulattá emelni,
mely egyértékű a panem et circenzes köve-
telésével.

Lehetséges, — hiszen van rá elég példa —
hogy egy kormányt az ucca is megbuktathat,
de ha ez a kormánybuktás az ucca akciójának
eredménye, akkor — és azt is példák tanusít-
ják — azoknak, akik felkorbácsolják az uccai
tömeg politikai szenvedélyeit, számolniuk kell
azzal, hogy ezt a nekiszabadított áradatot
nem lehet egy kormányváltozás gátjával meg-
állítani. Játék a tüzzel kormánybuktatás érde-
kében felgyújtani a tömeg lelkében felhalmo-
zott gyújtóanyagot. A tüzet meggyújtani
könnyű, de ki tudja megszabni a légáramlat
irányát, ki tudja irányítani a lángok útját úgy,
hogy az csak egy rezsimit hamvasszon el és
azután aludjon ki magától?

Aki konstruktív politikai célok szempontjá-
ból akar hatalomra kerülni, az ne definiálja a
rendet azzal, hogy boxert nyom a tömegek
kezébe. A rend destrualásából fakadó politikai
győzelem, az ucca hangulatában fogant politi-
kai diadal magában hordja a munka és a te-
rintély destrualációját és nem biztosít senkit
sem arról, hogy a zsebből kihazott boxer egy-
pámar és parancsszóra vissza is kerül uira a
székbe.

Madgearu szerint a földgázügyben meg- fizették a lupista képviselőket

Lupu rágalmozónak
nevezte a pénzügy-
minisztert — Leon lovagias utra terelte a parlamenti vitát — Vihar a kamarában

(Bucuresti, május 20.) A kamara mai ülésén Raducanu munkügyi miniszter betérjeszti az építkezési autonóm pénztárakról szóló törvényjavaslatot. Majd Cuza kéri a kormányt, hogy támogassa a romániai árvizkárosultakat. Raducanu válaszában kijelenti, hogy maga Maniu tett diszpozíciókat erre vonatkozóan. Több kisebb interpelláció után Hegedüs Nándor magyar párti szólalt föl és kéri a kormányt, nyilatkozzon, milyen intézkedéseket kíván tenni az elviselhetetlenné váló gazdasági krízis leküzdése érdekében. Általános derültséget keltett Cuza bejelentése, aki elmondotta, hogy csatlakozik az előtte szóló magyar párti zsidó képviselő interpellációjához.

Majd Leon lupista személyes kérdésben kér szót. Élesen támadja Madgearu pénzügyminisztert, aki szerinte illetlenül viselkedett a földgáz monopolizálási törvényjavaslat tárgyalásán. Leon pénzügyi diktátornak nevezi Madgearut, akinek szimpptomái már nem normálisak. Az elnök ezért a kijelentéséért rendreutasítja. Madgearu emelkedik ezután szó-
lásra. Kijelenti, hogy tulajdonképpen nem mel-
tatja válasza Leon szavait, azonban a közvé-
lemény tájékoztatása miatt el kell mondania,
hogy a földgáz monopolizálási törvényjavas-
lat tárgyalásánál, akik az ellen szólaltak föl,
magánvállalat érdekeit képviselték a parla-
mentben. Biztos tudomása van arról — jelen-
tette ki — hogy a Fomatan társaság egy
millió lejt szavazott meg a javaslat ellenpro-
pagandájára és ez a propaganda még a parla-
mentben sem szűnt meg. Két csoportra osztja

azokat, akik a javaslat ellen szavaztak. Az
egyik csoportba azok tartoztak, akiket félre-
vezettek, a másik csoportba pedig a megfi-
zetettek. Tekintettel arra, hogy a javaslat el-
len felszólalók leginkább Lupu pártívei közül
kerültek ki, Lupu arra szólította föl Madgear-
ut, hogy nevezze meg, ki kapott pénzt párt-
jából a földgáz társaságtól, ha ezt nem teszi,
akkor nem egvéb közönséges rágalmozónak.
Ha pedig megnevez olyan képviselőt, aki
pénzt fogadott el, úgy azt nyomban kizárja
pártjából.

Madgearu félreérthetetlen oelzást tesz
Leonra, aki indulatosan ugrik föl és így kiált
Madgearu felé:

— Nincs önben szégyenérzet!

Óriási zaj, botrány támad. Viharos jele-
netek között szavazták meg a földgáz mono-
polizálásnak törvényjavaslatát.

A Madgearu és Leon közötti parlamenti
szócsatának lovagias folytatása is lett, ameny-
nyiben Leon sértőnek találta a pénzügymin-
iszter által kimagyarázhatatlanul rája von-
natkozó kijelentését és ezért ma elküldte se-
gédeit hozzá, akik provokálták Madgearut.

Nem mond le a hadügyminiszter.

Bucurestiből jelentik: A Lupta cáfolja
egyek lapok ama hírét, mintha Condeescu tá-
bornok a lemondás tervével foglalkozna.

Meghosszabbítják a tavaszi ülésszakot.

Bucurestiből jelentik: Az Epoca és a Tara
tudni vlik, hogy a parlament tavaszi szesz-
szióját a kormány meghosszabbítja.

Halálos szerencsétlenség a temesvár-temessági autóversenyen

Hegedüs Sándor sofför halálát okozta a felázott talaj — Fischer mérnök
súlyosan megsebesült — A gyorsasági versenyt Miklós herceg nyerte meg

(Temesvár, május 20.) Ma lebonyol-
tást nyert a tegnapi elhalasztott Temesvár-
Temesség közötti országúti gyorsasági autó-
verseny, amely, mint ismeretes, a résztvevő
Miklós régensherceg véleménye alapján ma-
radt el tegnap, a kedvezőtlen időjárás követ-
keztében.

A verseny hangulatát erősen megbontotta
az a szerencsétlenség, amely egy haláleset-
tet és egy elég súlyos sebesülést okozott.

Szépszámu meghívott közönség gyült egy-
be a versenyre, amelyre benevezett Fischer
Mihály mérnök is, aki Ford-kocsiján, 18 éves
Hegedüs Sándor nevű sofförjével együtt
ült. A mérnök vezette a gépet, amelyet a start-
nál aránylag nagy sebességgel indított el. A
rossz és a záportól erősen felázott terep követ-
keztében azt vette észre Fischer Mihály, hogy
az egyik hátsó kereke beleragad a víztócsákba
és az egyenletes gyorsaságot megakadályozta
és egyben bizonytalanná tette a mérnököt a
volán urakna felett is.

Igyekezett kikerülni a szembe jövő tö-
csákat, közben azonban a gép tovább is csu-
szott és

nekiszaladt egy utszéli fának.

amely hatalmas erővel lökte vissza a kocsit.

A karambol következtében kirepültek a
kocsiból.

A sofför rendkívül súlyos sérüléseket szenved-
ett. Eszméletlen állapotban terült el a földön
és mint utóbb kiderült,

agyrázkódást és koponyaalapi törést
kapott.

amelynek következtében délután a Béga-sza-
natóriumban kiszendetett. Fischer a homlo-
kán, a lábán és a mellén sérült meg és bár
állapota igen súlyos, aggodalomra nem
ad okot.

A katasztrófa után Miklós régens, amikor
még a haláleset nem történt meg, örömeinek
adott kifejezést, hogy a szerencsétlenséget si-
került halál nélkül megusznia a résztvevők-
nek, utóbb azonban

részvétét tolmácsolta a sofför halála felett.

Délután a mérnököt a szanatóriumban meg-
látogatta Mitilieu volt külügyminiszter, a Ro-
mán Királyi Autóklub elnöke, aki a régensher-
ceg kíséretében érkezett Temesvárra.

A gyorsasági versenyt egyébként Miklós
herceg nyerte meg 83.14 kilométeres órán-
kénti átlagsébséggel, saját tervei alapján el-
készített kocsiján, második pedig 73.6 kilomé-
teres sebességgel Ghica herceg lett, aki
Chrysler-kocsit vezetett.

Agyba-főbe vertek egy nemzeti-parasztpártit, aki kikapta egy rikkancs kezéből a Viitorul

Több verekedőt letartóztattak — Vaida belügyminiszter a lapok nyugodt hangját kéri

(Bucuresti, május 20.) Tegnap a Viitorul terjesztése körül valóságos uccai harc tombolt a fővárosban s a liberálisok most már nemcsak a fegyveres karhatalommal, de a nemzeti-parasztpárti tömegekkel is szembeállították magukat. Az összejövetelénél botok és boxerek is játszottak szerepet.

Ma délelőtt a Viitorul körüli botrányok véres eseménybe robbantak ki. Ion Popescu nevezetű nemzeti-parasztpárti, amint egy rikkancs a Viitorult árulta, amelyet egyébként ma ötször is elkoboztak, odarohant és kitépte a rikkancs gyerekek kezéből az újságot. Ezt több liberális érzelmi járókelő figyelte, akik a Viitorul terjesztésének megakadályozása miatt neki estek Ion Popescunak és pilanatok alatt agyba-főbe verték. A rendőrség

közbe lépése vetett csak véget a további inzultusnak. Több verekedőt letartóztattak.

A kormány erős kézzel folytatja a harcot a liberális támadások ellen, de igyekszik a békés és nyugodt atmoszférát a nem liberális sajtó hasábjain is megőriztetni. Erre vall, hogy Vaida belügyminiszter ma magához kérte a lapok tudósítóit, akiket arra kért, hogy az újságok ne izgassák a közvéleményt az alkotmány kérdésének állandó felszínen tartásával.

A liberálisok és a nemzeti-parasztpártiak összetűzésének azonban nemcsak ez az egy sebesültje volt. A liberálisok még három nemzeti-parasztpártit vertek úgy össze, hogy a mentőknek kellett első segélyben részesíteniök őket.

Fogarast fenyegeti az árvíz

Riasztó hírek Brassó környékéről — Az ókirályságban hatalmas károkat okozott a víz — Szászváros egy része víz alatt áll

(Arad, május 20.) A napok óta tartó esőzés Erdélyben és az ókirályságban megduzzasztotta a folyókat. A Bistrica és az Olt kilépett már medréből, elöntötte a környező falvakat és szántóföldeket. Számtalan ház összeomlott. Az árvíznek emberáldozata is van. Az országot ért elemi csapásról befutott jelentéseink a következők:

Mi történt Brassó környékén?

Brassóból jelentik: Földvár és Apata községek környékén az Olt kilépett medréből és 2000 hektárnyi termőföldet öntött el. A víz felhatolt a vasuti töltésig és azt teljesen megromogálta. Zernest és Brassó között a forgalom teljesen szünetel. Az uton lévő vasuti szerelvények a brassói állomáson vesztegelnek. A bucaresti-ből Oradea felé vezető műutat a víz teljesen elmosta. Az árvíz itt emberáldozatot is követelt. Alsótemes község határában egy paraszt kompon akart átkelni a megáradt folyón, de a vízbe szédült. Holttestét utászkatonák halászták ki.

Fogarast külvárosa víz alatt áll

Fogarasmegyében még nagyobb károkat okozott az árvíz. 19 községet teljesen elöntött a víz. 1000 hold termőföld víz alatt áll. Mandra község környékén a víz áttörte a vasuti töltést és elöntötte Fogarast külvárosait. A lakosság körében nagy a pánik. Sokan elmenekültek házaikból és a magasban fekvő erdőségekben ütöttek tanyát. Az országutat is teljesen elöntötte a víz. A fogarasi hatóságok éjjeli őrlet tartottak. Katonaszágot vezényeltek ki Fogarast határába s ezek gátépítéssel akariák meggátolni, hogy a víz a város központjába jusson. Az hírek, hogy az elöntött községekben az árvíz több emberáldozatot is követelt.

Éjszaka tört az árvíz Piatra Neamt lakosságára.

Az ókirályságbeli Piatra Neamt az árvíz felbecsülhetetlen károkat okozott. Az országnak eme részén már hat nap óta szakadatlanul tart az esőzés. A Bistrita kilépett medréből és elöntötte Piatra Neamt alacsonyabban fekvő részeit. Száz lakóház összeomlott. A Bistrita vize szombatról vasárnapra virradó éjszaka árasztotta el a várost. Az éjszakai árvíz leirhatatlan pánikot okozott. A külső városrészek lakói fejvesztetten menekültek a város középpontjába. Éjfélkor katonai kiáltások riadóhíra lett figyelmes a város lakossága a közelgő veszedelemre. A harangokat félreverték. A 15-ik gyalogezred nyomában akcióba lépett, hogy kimentse az elöntött városrészt lakosságát és ingóságait. A Bistrita partján épült gyártelepek teljesen víz alá kerültek. A vízállás óráról-órára emelkedik, emellett az esőzés egyre tart. Emberéletben nem esett kár.

A hatóságok minden szükséges intézkedést megtettek. Az utászcsapatok csónakokon szállítják az elöntött városrészt lakosságát és a menthető ingóságokat. A kár felmérhetően 100 család maradt minden hajlék nélkül.

500 ember hajléktalan Bacauban.

Bacauban és környékén három nap óta szakadatlanul esik az eső. A piatra-bacaui országutat a víz teljesen elöntötte. A város vilánytelepét elöntötte a víz, ennek folytán Bacau teljes sötétségben áll. Több ipartelep, közöttük a nagy műalmot is teljesen elöntötte az árvíz. Ötven lakóházat teljesen elöntötte a víz, aminek következtében 500 ember áll hajlék nélkül. Az ár elsodorta a hidakat is. A megyében rengeteg kárt okozott az áradás. A termőföldek javarésze teljesen tönkrement. Barnatu községnél 3 méteres vizet mértek. Két ezred folytatja a mentési munkálatokat.

A Moldova vize is kilépett medréből a sok esőzés következtében. A víz elöntötte Roman községet. 100 lakóház a víz alá került. A vasuti hidat az ár elseperte. Roman és Piatra-Neamt között a vasuti összeköttetés teljesen megszakadt. Az árvíz ezen a részen is rengeteg kárt okozott a gazdáknak.

Marinkovics: — „agyonlövetek száz horvátot”

Egy horvát újságíró leleplezése a jugoszláv külügyminiszter megdöbbentő nyilatkozatáról

(Belgrád, május 20.) Marinkovics jugoszláv külügyminiszter, aki a Népszövetség mostani ülésén elnökölt, egy belgrádi társaságban, ahol Demetrovics Jenő hírlapíró, a Zágrábi Jugoslevenski Lloyd főszerkesztője is jelen volt, aki különben a kereskedelemügyi

miniszter testvére, horvát lapjelentések szerint, a következő kijelentést tette a horvátokról: „Ha azok ott Zágrábban nem csendesednek le, akkor én egy belgrádi hadsereg élén bevonulok Zágrábra és agyonlövetek száz horvátot, ezután pedig a hullájuk felett jó étvágygyal költöm el reggelimet.”

Letartóztatták a takácsi tűzvész gyujtogatóit

Tűzbiztosítási család miatt égett le az egész falu — A rémület éjszakája
Másfélmillió pengős kár — A fertőhomoki tűzvész szomorú adatai

(Pápa, május 20.) Takácsi község helyén kormos és üszkös romhalmaz van. A tűz egyes helyeken még kitör, de a felvillanó lángokat nyomban eloltják. Az első ijedelem oly nagy volt, hogy elfelejtették a harangokat félreverti, mikorra ez megtörtént, a fél falu már lángban állott. A tűz hírére a község másik részén nevetve fogadták és nem hitték. Az őrési lángtengerben a község háza és a postahivatal állott tűznélküli szigetként. A postáskiszásony egész nap dolgozott és segítséget kért, étlen-szomjan, a betóduló füstfellegek ellenére. Miután a pánikban az emberek nem akarták társaikat menteni,

a község legyőze revolverrel kényszerítette őket a mentési munkálatokra. Mindenütt síró, jajgató tömegek voltak, majdnem mindenki megsebesült. Bepólyázott kezű és lábú emberek járkálnak kormos ruhákkal. A sebesültek száma óriási. A hatóság máris megállapította, hogy a takácsi tüzet gyujtogatás okozta és ezért letartóztatták Szele Ignácot és feleségét,

Az árvízről a következő további táviratok számolnak be:

(Bucuresti, május 20.) Az egyre erősödő árvizek óriási pusztítást okoznak. Az ár különösen a CFR. vonalaiban tesz nagy kárt és a forgalmat megakadályozza. A Siret előtti Botosani megye nagy részét. Víz alatt áll a Botosani—Veresti és a Bacau—Pantanale vasutvonal csaknem egészen. A Buzau folyó a Rosete és Fauri közötti hidat és a Buzau—Braila közti vasutvonalat veszélyezteti. Olt vize a Raul Vadului—Nagyszében közötti vonalon okoz nehézségeket.

(Brassó, május 20.) A Moldova és a Moldovita is kiléptek medrükből. Brassó környékén már egy hete állandóan esik. Vasárnap és hétfő közötti éjszakán a Fogaras—Szeben közti vasutforgalom megakadt és azóta is szünetel. Kolozsvár felé csak átszállással lehet közlekedni. Az ár újabb egy halott áldozatot követelt. A Brassó melletti Derestye községben egy fiatalember át akart haladni a Tömör folyó feletti pallón. A tajtékzó habok felett azonban elvesztette egyensúlyát és belezuhant a vízbe, amelyben halálát lelta. Az ár hatását különösen a buzatermő vidékek érzik meg. Brassó közelében rengeteg hold föld áll víz alatt. A vidéken több bizottság dolgozik már, részint a segélyakció megindítására, részint pedig a kárbecslés megállapítására.

Szászvárosi tudósítónk jelenti: A nagy esőzések miatt megáradt az ugynevezett romoszi patak és elöntötte Szászváros alsó részét. Egészen a Gyár-uccáig hatolt a víz, nagy károkat okozva a kertekben, sőt a Fehér Albert házát le is döntötte. Az éjjel riadót fújtak és katonák siettek a mentéshez. Ember- és állatéletben nincs kár, de a kerti vetemények mind elpusztultak. A rendes időben csekélyke romoszi patak úgy megáradt, hogy úgy nézett ki, mint egy tenger.

Felhőszakadás Bucurestiben.

Bucurestiből jelentik: A főváros fölött ma délután óriási zápor és jégeső vonult el. A felhőszakadás jellegű zápor következtében Bucuresti mélyebben fekvő külvárosai víz alá kerültek és a tűzoltóknak igen sok esetben kellett kiszállni, hogy a pincelakásokból a beömlő vizet kiszivattyúzzák.

Eltemették Neuman Alfréd bárót

Impozáns részvét, Aradváros közönségének nagy gyásza kísérte utolsó útjára a széles körökben népszerű bárót — Koszoruk egész tömege fejezte ki az őszinte fájdalmat, amelyet Neuman Alfréd báró halála keltett

(Arad, május 20.) A Széchenyi-uccai Neuman-palota feketébe öltözött a temetés napjára. A kapu alját és a nagy udvar falait köröskörül gyászleppellel vonták be és az udvar közepén levő hatalmas cement-szökőkútra óriási, fekete posztóval letakart emelvényt építettek, amelyen a gyászszertartás lefolyt. Az elhunyt báró lakásának komor pompájú terméi a fájdalom sötét színét öltötték magukra. A nagy ebédlőben volt felállítva a ravatal, körülötte pálmák, délszaki növények és élővirág koszoruk egész tömege. A ravatal mellett töltötte a napot az elhunyt családja. Délelőtt 9 órakor megérkezett Neuman Ferenc báró, aki Manchesterből autón, repülőgépen és vonaton sietett édesatyja ravatalához. A gyászbaborult özvegyet gyengéd szeretettel vették körül: Neuman Marika bárónő, Neuman Ede báró, Neuman Ferenc báró gyermekei, továbbá az elhunyt nővérei: Báró Neuman Adél és fia Hans és győri Győrössi Csepreghy Jenőné szül. báró Neuman Klára és két fia, Takácsy Costin szül. báró Daniel Marietta, özv. Neuman Ignácné, Hans Tauber, valamint az özvegy báróné nővére: dr. Spitzer Józsefné és fivére: Friedmann László.

A családtagokkal együtt gyászolt és minden idejét a koporsó mellett töltötte Fuchs Arnold, a Neuman-gyárak igazgatója, kit meleg baráti szálak fűztek az elhunytához. Münchenben diákoskodtak együtt, egy időben kerültek a céghez és ez az ifjúkori jóbarátság elkísérte őket életútjukon egészen Neuman Alfréd báró ravataláig.

Koszorúk a ravatalon.

Már a kora délelőtti órákban tömegesen kezdtek szállítani a koszorukat és csokrokat, amelyek valóságos virágerdővé varázsolták a halottas-szobát. A palota udvara nemcsak a drapériáktól volt fekete, hanem a gyászruhába öltözött emberektől is, akik egész nap folyamán zarándokoltak a koporsóhoz. A cég tisztviselői, munkásai, akik nem vehettek részt a küldöttségekben, egyenként jöttek el, hogy az életében oly népszerű és minden alkalmazzottja által őszintén szeretett főnököt még egyszer megpillanthassák és egy-egy szál virágot helyezzenek ravatalára. Halk zokogás töltötte be állandóan a termet és fel-felsírtak a hangok, ha az elhunyt báró egy-egy kedves embere lépett a ravatalhoz. A ravatalnál elhelyezett koszorukon a következő felirásokat olvastuk:

Igaz kegyelettel — Vágó Miksa és családja. Kegyelettel — Fuchs Ignác és neje. Felejtethetlen barátainknak — Fodor Gyula és Irma. Kegyelete jeléül — Fuchs Arnold. Sok szeretettel — Etelka és gyermekei. Mélyszéges részvéttel — Az aradi izr. nőegylet. Felejtethetlen Alfréd bácsinak — Mancsi és Jóska. Utolsó üdvözlét — Stauber József és családja. Szeretettel drága jó Alfréd bácsinak — Rózsika, Árpád. Örökké siratlak — Stefid. A jó főnöknek — Neuman Testvérek ipari rt. Tisztviselői kara. Kegyelete jeléül — Az aradi Textilipari rt. Igazgatósága. Igaz barátsággal — Margit, Victor. Kegyelettel — Dán Oszkár és neje. Felejtethetlen drága jó Klapuncsunknak szeretettel — Ede, Marika, Feri. Szeretettel sógorkáimnak — Laci, Feri. Szeretettel Alfréd bácsinak — Marietta, Costa. Jó barátainknak — Dr. Polonyi Jenő és neje. Hálás szeretettel — Profi. Utolsó üdvözlét — Éles Lily. Géza. Letzter Gruss — Adel, Hansi. In Trauer — Ali. Jóságos sógoromnak — Gizi, Mór, Erzsi. Utolsó üdvözlét — Edith, Károly. Szeretettel — Klára, Jenő. Isten veled — Hans, Hilda. Szeretettel — Tini, Józsi és családjuk. Unseren heissgeliebten Alfred — Grell, Ernst. Unserer Unvergesslichen Alfred — Gizi, Ernst. Őszinte szeretettel — Margit, Tibor, Tibsi. Kegyeletük jeléül — Dr. Salgó Miksa és családja. Őszinte kegyelettel — Fehér Gitti és Gábor. Őszinte kegyelettel — Societate Bancara Romana Arad. Letzter Gruss — Roza und Laci. Igaz szeretettel —

özv. Heinrich Sándorné. Kegyelettel — Deutsch Artur és családja. Hálás szeretetük jeléül — Gyári kertész és neje. Utolsó üdvözlét — Hachla. Letzter Grusse — Olly.

Ezekon kívül még rengeteg felirás nélküli csokor és koszorú.

Gyászoló tömeg a temetés előtt.

Szünet nélkül érkeztek a részvétlátogatók. Kora délután a textilgyári tűzoltóság vezetőivel a gyászházhoz Weitzer Mór főparancsnok vezetése alatt és a temetés egész tartama alatt példás tapintattal és eréllyel tartották fenn a rendet. Hamarosan kötétkordont kellett vonniok, mert már fél négy óra tájban annyi ember jelent meg a palota udvarán és a kapu előtt, hogy a forgalmat szinte lehetetlen volt lebonyolítani. Megérkezett a díszes gyászkocsi, majd a négy koszoruvívó hintó, amelyek valamennyije roskadásig volt koszorúval. Akik a gyászház udvarán nem fértek el, azok az uccán várakoztak. Számátlan autó és magánfogat sorakozott a halottaskocsi mögött és várta a temetési menet megindulását. Az ucca is fekete volt a tömegtől. Sokan szerettek volna az udvarba bemenni, hogy részt vegyenek a gyászszertartáson, de az örökös rendőrök és a gyári tűzoltóság utjukat állta, mert az udvar már zsúfolva volt gyászolókkal úgy, hogy egyetlen újabb embernek nem jutott hely.

Délután fél öt órára volt kitűzve végvári báró Neuman Alfréd temetése, de már négy óra előtt kezdtek gyülekezni azok, akik el akarták kísérni utolsó útjára a nemzetségi bárót, aki tragikus hirtelenséggel, márol-holnapra távozott el közülünk örökre. A tömeg pedig, ahogy az óramutató előrehaladt, egyre nőtt és dagadt. Jöttek előkező nevek viselői, de ott voltak a névtelen kicsinyek is, akiket a hála és a tisztelet hozott, eljött mindenki, ott volt csaknem egész Arad végvári báró Neuman Alfréd temetésén. A nap is, mintha részt vett volna a gyászbán, a felhők sötétes fátyla mögé rejtőzött a gyászszertartás idejére... Négy óra után már mindenkinek meg volt a helye, az óriási tömegnek épűgy, mint a notabilitásoknak. A szomorú aktus a legnagyobb rendben és minden zavar nélkül folyt le és a gondosan előkészített rendezés, az intézkedések pontos végrehajtása Sándor Béla és Weisz Bódog, a cég régi főtisztviselőinek erélyét és minden részletre kiterjedő gondosságát dicséri.

A temetésen résztvevő Arad.

Arad társadalmi és közgazdasági életének valamennyi számottevője eljött ma délután a gyászdrapériával bevont udvarra, hogy megadja a végtisztelességet végvári báró Neuman Alfrédnek. Az udvart ellepő hatalmas tömegből igyekeztünk feljegyezni a megjelentek neveit, pontos névsort azonban éppen a nagy tömeg miatt szinte lehetetlen volt összeállítani. Ott láttuk az Izraelita Nőegylet hölgyeit özv. Grosz Józsefné elnöknő és Mairovitz Emilné, Münz Mártonné alelnöknők vezetésével, a Neuman-gyárak tisztviselői karát testületileg, megjelent továbbá iltói Adler Andor, kislajsvai Szabó Zoltán tábornok, Fodor Gyula vezérigazgató, dr. Köpf János, Purgly László nyug. főispán, Angel István dr. nyug. polgármester, Schütz Henrik dr. az izr. hitközség elnöke, Ungurcan Béla bankigazgató, a textilgyár tisztviselői kara Kleinhändler Ábris és Schuffmann Brunó igazgatók vezetésével, Schreyer Viktor és dr. Szalay Vilmos, Víggyázó László, az Astra-gyár igazgatója, Kepnich Jakab, az izr. Szentegylet elnöke, Zima Tibor volt képviselő, Faragó Rezső vezérigazgató, Takácsy Miklós, az aradmegyei Magyar Párt elnöke, dr. Szabó Sándor és Szabó Miklós, Tenner József, dr. Vörös László főszerkesztő, Justh János nyug. főis-

Béreljen KERPEL könyvtárában.

pán, Fuchs Arnold és Fuchs Ignác igazgatók, dr. Polonyi Jenő, dr. Issekutz István, Kalmár József, Jellinek József vezérigazgató, Rosenberg Arthur nagykereskedő, Stern Gyula vezérigazgató, Domán Sándor, a Kereskedelmi Testület elnöke, Tagányi Sándor dr. volt képviselő, Tisch Mór dr., nyug. városi főorvos, dr. Bogdán Virgil közjegyző, Stauber Andor dr., Kemény György, a Lomási Erdőipar igazgatója, dr. Moga Cornelia, Haralamb Henry és László Dezső bankigazgatók, dr. Reusz Miklós, Beles Jenő dr. közjegyző, Mairovitz Márton, Török Dezső dr., Salgó Miksa dr., Lukács Jenő dr., Koch Károly mérnök, Szendrey Mihály, Stauber István, Rajz Jenő vezérigazgató, Seidner Dezső, az ortodox izr. hitközség képviselőjében Sharkstein Jakab alelnök, Dán igazgató, Hacker Miksa, Lipkovic Gyula előjárósági tagok, Goldschmidt Sándor bankár, dr. Éles Géza, dr. Éles Béla, dr. Karton Géza, Frigyes Sándor mérnök, dr. Stauber János, Sebes Károly és még nagyon sokan Arad előkelő társadalmának tagjai közül.

Megkezdődik a gyászszertartás.

Fél öt óra tájban ünnepélyes csendben kifoszták a koporsót és a ravatalra helyezték. A koporsó mögött haladt roskadozva a fájdalomtól a sűrűn lefátyolozott, zokogó özvegy, akit fia Neuman Ede báró és fivére, Friedmann László támogatott. Neuman Ferenc báró Neuman Marika bárónőt vezette, utánuk következtek a gyászoló család többi tagjai.

Weisz Sándor főkéntor gyönyörű gyászdalkal nyitotta meg a szertartást, majd a teljes templom kórus énekelte, ami után Vágvölgyi Lajos dr. főrabbi lépett a szószékre és őszinte érzések remegtették meg a hangját, amikor költői szépségekben bővelkedő és gondolatoktól gazdag bucsubeszédét elmondta.

Megrendült lélekkel állunk a koporsó előtt — kezdte beszédét Vágvölgyi dr. — a koporsó előtt, amely körül a gyászbaborult család zokog. Szűk mondatok keretébe kell a nagy-nagy fájdalmat összeszorítani, de túlárad ezeken a kereteken a részvét, az együttérzés az emberi szolidaritásnak méven a szívből jövő, őszinte szava. Olyan embert temetünk most könnyező szemmel, akinek egész lényén kisugárzott a nép szeretete és egyike volt azon keveseknek, akik az anyag értékelése mellett nem merültek el teljesen a materializmusban mert érezték, hogy van valami magasabb cél, rendezetés, amely az emberi lelket az eget magassága felé lendíti.

Neuman Alfréd élete a termékek munka jegyében folyt le, de beragyogta egyéniségét az a végtelen emberszeretet, amely nem ismer korlátokat, amely úgy áradt belőle, mint a napfény sugárzása: mindenkire. De minden emberi tulajdonsága mellett legnagyobb érvénynek azt tudja be az igazságos égi bíró, a Mindenható Isten, hogy gyengéden szerető férfi és gyermekeit a rajongásig bálványozó apa volt. Nagy veszteség érte a közönséget Neuman Alfréd báró halálával, de odakünn az élet ritmusa nem áll meg és elmossa a legszebb férfielelet emlékét is. A család fájdalma azonban örök marad és sohasem szűnik meg.

Magasan szárnyaló imával fejezte be gyászbeszédét Vágvölgyi dr. főrabbi és az utána támadt megilletődött csendben felhangsant a kórus éneke. A szertartás befejezése után megindult a menet a temető felé. Az utvonalon ezrekre menő tömeg. Megindul lassan az autó és kocsisor az emberek sorfala között. Kint a temetőben a Neuman-család sirkertje körül kötétkordont húztak közben a tűzoltók. Szükség is volt rá, mert a temetőt már jóelőre eltepte a sokaság. A temető bejáratánál megállt a menet és Vágvölgyi Lajos dr. főrabbi rövid imát mondott a koporsó fölött. A sirkertben Weisz Sándor főkéntor halotti imája után Neuman Samu mellé helyezték örök nyugalomra végvári báró Neuman Alfrédet.

Szerda

1.

AZ UJSÁG HATALMA az, amire a liberális párt mostani akcióját építi. Az egész politikai közélet most a „Viitorul” uccai árusítása körül folyik s amikor ezt a politikai epizódot nagyfontosságúvá teszik és egy politikai offenzíva centrumába állítják, elismerik, hogy az újság ma politikai hatalom, amely nélkül nincs pártagitáció és nincs politikai presztizs. Az eseményekből mindig jó levonni az egyéni következtetéseket. Ezért lehet vonatkoztatni ezt az egész politikai ügyet a maga tanulságaival a mi kisebbségi politikai életünkre is. A kisebbségi politikusainknak tisztában kell lenni azzal, hogy a magyar politikának ma nem háttérje, de előfutára és harci falanksza a magyar sajtó s hogy ezt a hivatását, harcos fel-

készültséget mint politikai értéket meg is kell becsülni.

2.

MEGHOSSZABBITJÁK A TAVASZI ÜLÉS-SZAKOT — jelenti egy Bucarestből érkezett távirat s ebben a jelentésben benne van a mai politikai helyzet képe. Meg kell hosszabbítani az ülésszakot, mert a kamara nem bírja feldolgozni a politikai munka kiszabott penzumát, mert az ülések háromnegyedrészt elfoglalják a személyi kérdések, a torzalkodások, a pártharcok és az utóbbi időben felburjánzott antiszemita heccok. Hogy ny körülmények között árva gyermek a politikai alkotó munka, az természetes. Hogy a meghosszabbítás az alkotó munkát jelenti-e, az a jövő titka. Ki tudja, mikor beszél ki magát Cuza és mikor unják meg azokat a veszekedéseket, amik — őszintén szólva — unalmasak.

Tárgyalások a vasúti árudijszabás leszállításáról

— „A vasutnak áldozatot kell hozni az ország gazdasága érdekében” —

(Bucaresti, május 20.) Az Unversul Jelenti: Az államvasutak vezérigazgatóságán egy inarosokból, kereskedőkből és gazdálkodókból álló bizottság beható tanácskozásokat folytatott az új CFR. tarifátételekről. Az államvasutak részéről maga Stan Vidrighin vezérigazgató vett részt a tanácskozásokon. A tárgyalás során az a vélemény alakult ki, hogy a személy- és teher-tarifát külön kell tárgyalásra venni. Az U. G. S. R. megbizottja arra az álláspontra helyezkedett, hogy a teherszállítási díjtételeket azzal az elgondolással kell

felvívni. Hogy az államvasutak áldozatokat kell hozni az ország gazdasága érdekében.

Stan Vidrighin vezérigazgatónak viszont az volt az álláspontja, hogy előbb a vasúti szállítást kell könnyűvé és megbízhatóvá tenni a költségvetés keretei között és csak azután kerülhet sor a díjtételek leszállítására. A tanácskozások végén mégis úgy határoztak, hogy a legközelebbi összejövetelnél megkezdik az árudijszabásokról leszállítására vonatkozó beható tárgyalásokat.

Irodalom és művészet

Elmentek a színészek!...

A társulat elutazott Dévára. — Néhányan fölveték az utazási előleget és mégis itthon maradtak.

A színház ügyelő lapjára ma már nem került fel több utasítás: a társulat ma reggel elutazott Dévára, hogy — megkezdje ottani szezonját. De azt is lehetne mondani, hogy — szerencsét próbálni.

Nem ment el mindenki. Akik nem bíztak a szerencsében, azok itthon maradtak. Ezek fölveték az elutazási városi kölcsönt, melyet a konzorciumnak vissza kell fizetni, és — nem jelentkezők indulásra a pályaudvaron.

A társulat egyrésze: Kovács Kató, Kertész Manci, Galéttá Ferenc, ifj. Szendrői Mihály már este vonatra ültek. A primadonna, a szubrett, a bonviván és a táncoskonikusok négyen a társulat reklámiát. De természetesen elsősofiban: Kovács Kató, akit még nem ismer a dévai közönség. Ha csak nem az utóbbi hetek egyes lapok színházi krónikáiból, amelyek „botrányprimadonnának” nevezték. Aki szélsőséges, kiszámíthatatlan, összeférhetetlen, aki Szatmáron a „Piros bugyelláris” remégiben történt előadásán otthagytá a színpadot, mert nem kapott gázsit. Így szól a fáma és mit mond Kovács Kató?

Ezeket:

— Gázsit valóban kértem, de amíg idáig jutottam, nyomós okaim voltak. Elég egy slá-támasztás: 75.000 lejes volt a hátralékom a kurtá szezonból. Ha ebből valamit kértem, azt nem lehetett jogtalannak, indokolatlannak, botránykötőnek nevezni. Valaki a fizetését kérte, amiért becsülettel megdolgozott. Ez botrányprimadonna-ság? És amikor konzorciumba alakultunk, illetőleg százalékos rendszerrel játszottunk? Lemondtam minden gázsiköveteléséről. Ilyen alapon a gázsim negyedrészt sem kerestem meg, de játszottam, a kicsikért, a színészbecsületért, játszótam operettprimadonnát, vigjátéki szendét, kortepalfát, ha kellett, csak azért, hogy megéljünk mindannyian. Ez botrányprimadonna-ság? Felelbezek a közönség döntéséhez.

Ma reggel „hajnali” 7 órakor volt az indulás. Egy kocsinak három fülkáját foglalta le a társulat. Mint egy nagy család. Természetesen akadtak bucsuztatók, akik szabályszerűen, amint az ilyenkor szokás: — lobogtattak. Egy meg azt kékította

az indulók után:

— Sok sikert... sok sikert... Vegyék be Déva várát...

A vonat lassu dühörgése még nem nyekte el Jávor Alfréd választát:

— Nem kell nekünk Déva vára... csak vegyünk be napi 15.000 lej átlagot... Az is elég siker lenne.

Aztán lassanként keskeny füstcsík uszott a messzeségben...

Elmentek a színészek!

TARJÁN.

* Horváth Mici eltávozik Aradról és elbucszik az aradi közönségtől. Május hó 31-én és június 1-én értékes színházi eseménye lesz Aradnak. Horváth Mici, az ismert és ünnepelelt primadonna tartja bucsufellépéseit. Eltávozik Aradról, ahol különböző periódusokban, tíz esztendőn át aratott forró sikereket. A hó utolsó napján, szombaton este, több neves művész részvételével művész-estét rendez, amelyen régi szerepeinek legjavából ad elő néhány kitűnő részletet. Másnap, vasárnap pedig a Blaha-centennárium apropóját használja föl és a nagy magyar színészno híres alakításában lép föl, a Piros bugyelláris nő főszerepében. Ez a két est meleg ünnepi esemény lesz, mert alkalmat ad arra, hogy a tisztelői, az aradi közönség, érdeme szerint finneplésben részesítse Horváth Micit.

* Nagy Endre szakít a kabaréval. Budapest-ről jelentik: Nagy Endre, a hírneves kabaréíró és konferenszié. nyilatkozott a sajtónak. Elmondotta, hogy 1926-ban írt először színdarabot, a mit a Belvárosi Színházban előadtak s most olyart színműírói ambíciója támadt, hogy végleg szakít a kabaréval és az irodalomnak szenteli magát. Legújabb darabjának címe: „A nyárspolgár”. a mit az Új Színház ad elő.

Megszüntetik a buzaliszt és gyapju exportilletékét.

(Bucaresti, május 20.) A kormány gazdasági bizottsága nagyfontosságú határozatot hozott. Kimondotta, hogy a kivitel fokozása érdeké-

ben a buzaliszt és a nyersgyapju exportilletékét július elsejével dátummal megszüntetik.

A jugoszláv diktatura alkonya

(Belgrád, május 20.) Általános feltűnést keltett, hogy a király ismét két radicspárti minisztert nevezett ki. Az egyik Neudorler Milko nyugalmazott államtitkár, a másik Schwagel Iván szlovén földbírtokos, aki legbizalmasabb embere

volt Radics Istvánnak. Jelenleg négy radicspárti minisztere van a kormánynak, amelyben nyolc horvát miniszter foglal helyet. Politikai körökben nyíltan beszélnek, hogy az új miniszteri kinevezésnek átmenetet jelentenek a diktatórikus állapotból az alkotmányos állapotba.

Irodai cikkek,

Isztes nyomtatványok, bélyegzők, rézkarcok, művészi festmények, üzleti könyvek, irodalmi ujdonságok, hangjegyek, órásít választékban és 100.000 kötetes

kölcsönkönyvtár

KERPELNÉL.

A magyar tanácsstagok felfolyamodása a városi költségvetés egyes tételei ellen

(Arad, május 20.) A közigazgatási törvény kötelező kiadásoknak minősíti a közoktatási költségeket s a törvénnyel ellenkező rendelkezéseket, melyek törvényen, rendeleten, vagy szabályrendeleten alapulnak, hatályon kívül helyezi. A közigazgatási törvény szerint „a falvak, községek, fővárosok és megyék mentesülnek minden olyan költéségtől és fenntartási hozzájárulástól, mely eddig terheltekre esett, de mely belső természeténél fogva az állami szolgálati ágazatok ügykörébe tartozik”. E törvényszakasz további része nem taxative, csak példaképpen sorolja fel az igazságügyi érdekű községi hozzájárulásokat. Ebből a törvényes rendelkezésből következik, hogy a törvény egyéb állami ágazatban is megszüntette a községi hozzájárulásokat. Megerősíti ezt az álláspontot az a rendelkezés is, mely szerint a község és a megye semmi fenntartási segélyt nem ad az államnak s csak a községi iskolák építése, javítása és fenntartása tekintetében ró kötelezettséget a községekre.

Mindezek alapján az tűnik ki, hogy a községek az állami iskolák fenntartására, építésére és javítására költségekkel, vagy segélyekkel nem terhelhetők.

A magyar párt elnöksége most figyelmezteti a községeket, hogy ne menjenek túl a köteleességük határain és ha a felsőbb hatóságok az állami iskolához való hozzájárulást még is kívánják tőlük, ez ellen a község bármely választója a vidéki felülvizsgálati bizottságokhoz, valamint ennek a határozata ellen a közigazgatási bírósághoz felszólalással, illetve felfolyamodással éljenek.

Mivel Aradváros költségvetésében vannak oly tételek, melyeket a régi közigazgatási törvény alapján illesztettek be, holott ezek az új törvény alapján nem terhelhetik a város háztartását, a magyar tanácsstagok e tételek ellen felfolyamodással éltek.

INGYEN KAPJA

• hó végéig

AZ ARADI KÖZLÖNY-T,

• ha ma megrendeli. •

Az előfizetést csak 1930. június 1-től számoljuk.

Az Unió-bank csődkérelmezője is megiebbzte az aradi törvényszék csődhatározatát. — Nem volt felülbélyegezve a csődkérvény —

(Arad, május 20.) Jelentettük, hogy az aradi törvényszék kimondotta a csődöt az aradi Unió-bankra, miután kényszerregezési ajánlatában a bank nem tudott kellő biztosítékot nyújtani, hogy vállalt kötelezettségének felelősségét is tesz. A csődkérelmet Kocsis Ferenc bűntudatos nyújtotta be, kinek halvány sejtelmé sem volt arról, hogy az Unió-bank egyezkedni akar hitelezőivel. Az Unió-bank megiebbzte a femesvári ítélőtáblához az aradi törvényszék döntését.

Az Unió-bank ügyében most vigiátékba illő fordulat állott be. Dr. Dante Gherman

aradi ügyvéd beadványt nyújtott be a törvényszék kereskedelmi osztályához, amelyben a csődöt kérő Kocsis Ferenc nevében megiebbzte a táblához az aradi törvényszéknek ama határozatát, amely a csődöt kimondja. A beadvány arra hivatkozik, hogy a csődkérvény nem volt felülbélyegezve, hogy a kérelmező nem tudta, hogy reá nézve kedvezőbb eredményekkel kecsegtető kényszerregezési eljárás is van folyamatban. Kocsis Ferenc ennek folytán arra kéri a táblát, hogy semmisítse meg az aradi törvényszék határozatát, mert az nem szolgálja a hitelezők érdekeit.

30.000 lej pénzbírságra ítélték Erdős járásbíró rágalmozóját — A bíróság felmentette Erdős Mátyást az ellene emelt vizsonvad alól —

(Arad, május 20.) Az aradi törvényszék Costa-tanácsa ma délben hirdett ki az ítéletet Bordan György volt butyini járásbíró ügyében, aki, mint ismeretes, Erdős Mátyás vezető járásbíró sulyos rágalmozással illette. Az ítélethirdetést nagy érdeklődés előzte meg, amennyiben Erdős Mátyás már évek hosszú sora óta vezeti a butyini járásbíroságot és társadalmi téren is igen nagy népszerűségnek örvend nemcsak Butyiban, hanem aradi jogási körökben is.

Tizenkét óra tájban vonult be a bíróság Costa tanácselnök vezetésével. Gitta Agoston főügyész-helyettes felkéri az elnököt az ítélet kihirdetésére.

Costa tanácselnök harsány hangon kezdte meg az ítélethirdetést:

— Az aradi törvényszék büntetőbírósa ítéletet hozott Bordan György volt járásbíró, jelenleg butyini ügyvéd becsületsértési és rágalmozási ügyében.

A bíróság bűnösnek találta Bordan Györgyöt három rendbeli rágalmozásban, amelyet oly módon követett el, hogy nyílt tárgyaláson okirathamisítónak és irredentának

nevezte Erdős Mátyás vezető járásbíró.

Ezért a bíróság Bordan Györgyöt 25 ezer lej lő- és 5 ezer lej mellékbüntetés megfizetésére kötelezi.

Az ítélet indoklásul szolgál, hogy a tanúhallgatások során teljes beigazolást nyert, hogy Bordan György egy idézés újbóli keltezése miatt okirathamisítónak nevezte a vezető járásbíró, ezenkívül azt állította, hogy Erdős Mátyás Szent István-napkor Budapesten járt, ahol román köztisztviselő kétre irredenta magatartást tanusított.

A tárgyalás során Bordan György vizsonvadat emelt Erdős Mátyás vezető járásbíró ellen egy már régebben lefolyt veszekedés során elhangzott kitételek miatt. A törvényszék

felmentette Erdős Mátyást a vizsonvad alól,

miután a tárgyalás során megállapítást nyert, hogy a kijelentéseket több mint hat hónappal ezelőtt tette a vezető járásbíró és így az elévült.

Bordan György, valamint a védő megiebbzte az ítéletet.

A Graf Zeppelin elrepült a Kanári-szigetek fölött

Kedvező időben halad Brazília felé — Egy kíváncsi gyermek halálos balesete a Zeppelin miatt

(Sevilla május 20.) A Graf Zeppelin ma reggel 9 óra 30 perckor szállt fel, hogy megkezdje délamerikai útját. A léghajón 19 utas van. A Graf Zeppelin a legszebb időben indult és dél felé ért. A Graf Zeppelin tisztjei legénysége tiszteletére tegnap este bankettet rendeztek. Dr. Eckener az újságíróknak hírdenemű felvilágosítást megtagadott, csak néhány sevillai németnek mondta el, hogy azért vállalkozott erre az útra, amely az utolsó kísérlet arra, hogy most már megindulhasson a rendszeres délamerikai légi közlekedés. A Graf Zeppelin ezúttal először -rinti az egyenlítőt.

(Madrid, május 20.) A léghajó elhagyta a spanyol partokat és az Atlanti Óceán felett

folytatja útját. A léghajót kísérő két Junkers-gép visszafordult Sevilla-ba.

(Friedrichshafen, március 20.) A Graf Zeppelin ma este hét óra tájban (középeurópai idő számítás szerint) a Kanári-szigetek fölött, a Tenerifo-szigetnél röpült el. A léghajó a légáramlat változása miatt kénytelen volt dél-nyugati irányból, nyugati irányba áttérni. A Graf Zeppelin Braziliában, Pernambuco kikötőjében száll le. A később érkezett jelentések szerint, a Graf Zeppelin kedvező időben folytatja útját.

(Madrid, május 20.) A Bezanson felett repülő Zeppelint egy suhanc egy háromemeletes ház legfelső ablakából nézte és annyira elbámulta magát, hogy egyensúlyt veszítve, lezuhant és szörnyen halt.

Tíz év előtt elsüllyesztett municiót robbantottak fel Gyorokon

Utszáradt a tó és felszínre kerültek a gránátok és srappnelek — Másfél kilométeres körzetet árasztottak el a splitterek

(Arad, május 20.) A világsorozóbizottság előtt az elmúlt héten egy csonkakezü fiatalember jelent meg. Amikor a bizottság elnöke megkérdezte, milyen alkalommal vesztette el a félkarját, a fiatalember érdekes történetet beszélt el. 1920-ban a gyoroki vasúti állomáson heteken át több municióval megrakott vagon vesztegelt. A forradalmi hangulatban össze-vissza lövöldöző katonák egyike a municiót vagonba lőtt, amely felrobbant és a szerte repülő szilánkok nagyon sok embert — így az elbeszélőt is — megsebesítettek. A község lakosai akkor elhatározták, hogy a még megmaradt municiót kocsikat, amelyek állandóan veszélyeztették a biztonságot, eltávolítják a vasúti állomásról. Obornyák Károly

villanyvasúti mérnök vezetésével lekasztották a municióval megrakott vagonokat s kidobták a község határába, ahol aztán a főleg tüzerégi anyagokból álló lőszer a homokbánya tavába süllyesztették. Több, mint 10 év óta fekszik ott a felhalmozott munició, amelyről lassanként mindenki megiebbzte. — A múlt évi szárazságok idején azonban a tó kiapadt és a fenekén levő lőszer felszínre került.

Popa Augustin, a gyoroki csendőrség vezetője felismerte a község határában levő veszedelmet és annak megsemmisítése végett felettesei útján a hadügyminisztériumba jelentést tett.

A sorozóbizottság elnöke megsürgette a

Készpénz nélkül vásárolhat!

a „CREDIT“ R.-T. könyvecskéjével
6 $\frac{1}{2}$ havi hitelre
„MERCANTIL“ szőnyeg- és di-
vatáruházban
Arad, Bul. Reg. Maria 18.

hadügyminisztériumban az intézkedést, amire aztán ma szakértő bizottság érkezett Gyorokra a homokbányában levő lőszer felrobbantása miatt. A bizottság dobszóval értesítette erről a község lakosságát és elrendelte, hogy valamennyi ablakot nyissanak ki, nehogy a detonáció ereje kárt okozhasson. Ma délután a bizottság Zolozovici hadnagy és Carianopol tűzmester vezetésével két mély gödört ásott jó messzire a falu határáról, abba beledobták a már teljesen megrozsdásodott municiót, amelyet petroleummal leöntöttek és gyújtószinórral felgyújtották. Néhány perc múlva hatalmas detonáció reszkettette meg a levegőt. A municiótömeg felrobbant és két percen keresztül röpítette ki a gödörből a srappnelek és gránátzilánkokat. A splitterek mintegy másfél kilométeres körzetben szórták be a mezőt.

A most felrobbantott és megsemmisített lövegek számos szerencsétlenséget okoztak már eddig, mert a mezőn elhányt és a tóból kihálászott gránátok sok esetben gondfant emberek kezeibe kerültek, akik aztán kíváncsi-guk áldozatává estek.

Az egész község megkönnyebbülten lélezett fel, mert a mai robbantás megszabadította a lakosságot az állandó veszélytől, amely a szétszórtan heverő lövedékek miatt fenyegette őket.

Bűnvádi feljelentés három gazdálkodó ellen hitelezési csalás miatt.

((Arad, május 20.) Érdekes bűnvádi feljelentés érkezett ma délelőtt az aradi ügyészséghez. Az egyik aradi bank képviselőjében dr. Hofmann Lajos aradi ügyvéd tett bűnvádi feljelentést Pálffy Sándor, Pálffy Sándorné zarándi és Szekeres Ferenc árpádi gazdálkodók ellen hitelezési csalás miatt. A feljelentés szerint Pálffy Sándor és Pálffy Sándorné 143.000 lejt vettek fel kölcsön az aradi banktól, amely a kölcsönt folyósította, mert Pálffy gazdag ember hírében állott, nagy értékű ingatlan felett rendelkezett és ezenkívül három cséplőgépe is volt, amelyek az aradi kazánszövetségénél Pálffy Sándor és neje nevére voltak telekkönyveztve. A kölcsön lejártakor azonban Pálffyték nem fizettek és a feljelentés szerint fiktív szerződést kötöttek Szekeres Ferencel, aki megvásárolta és elszállította a három cséplőgépet, s amikor a végrehajtó megjelent Zarándon, a gépeket már nem találta ott. A bank feljelentése szerint mindhárom hitelezési csalást követtek el, mert összejátszottak, hogy a pénzügyet megkárosítsák. Az ügyészség a feljelentés alapján az eljárást megindította.

Az aradi mozik mai műsora.

CENTRAL MOZGÓ. ASZFALT. Csodálatosan megrajzolt világvárosi életkép. Premier. A főszerepeket az Ufa filmgyár nagyjai: Betty Amann, Gustav Fröhlich, Albert Steinrück és Hans Adalbert v. Schlettow játsszák.

SELECT MOZGÓ. EGY SZINÉSZNŐ SZERELMEI. Szenzációs szerelmi dráma Vajda Ernő novellája nyomán. Főszereplők: Pola Negri, Nils Asther és Lukács Pál.

ELITE MOZGÓ. LA PAIVA (UCCA MADONNÁJA). Erkölsdráma. Lupe Velez kabinetalakítása. William Boyd és Jetta Goudal közreműködésével.

GRADISTE MOZGÓ. EGY MINDENKI ELLEN. Kalandordráma a közkedvelt Carlo Aldinivel.

HIREK.

Meghalt Bittó József nyugalmazott táblabíró

(Arad, május 20.) A régi Arad egyik karakterisztikus alakja távozott el az élők sorából. Állandóan ismert létfu hant el: sárosi és nádasi Bittó József nyugalmazott ítélőtáblabíró, aki ma reggel nyolc órakor örökre elszenderült.

A becsületben és tisztességben elhunyt táblabíró 1859-ben született a biharmegyei Mezösas községben, mint sárosi és nádasi Bittó Sándor református lelkész gyermeke. A középiskolai tanulmányait Debrecenben végezte. 1879-ben jelesen érettségizett a debreceni állami főgimnáziumban. Ezután a debreceni jogi akadémiára iratkozott be. Miután 1884-ben az akadémiát kitüntetéssel elvégezte, közjegyzői pályára lépett. Debrecenben működött, mint közjegyzőhelyettes. De csakhamar megunt a közjegyzői iroda egyszerűségét és a törvényszéki bíró változatosabb életét választotta pályájául. Egy évvel később már az aradi törvényszéken joggyakorlatkodott. 1886-ban a nagyhalmágyi járásbírói aljegyzőjévé nevezték ki. Bittó József, mint járásbírói aljegyző vasszorgalommal és kitartással tanult tovább, hogy mielőbb bírói képesítést nyerjen. 1888-ban kitartó szorgalmának eredményekéül bírói képesítést szerzett. A képesítés után Bittó Józsefet kinevezték az aradi törvényszék egyik jegyzőjévé. Bittó József bírói karrierje csak az 1890. évvel kezdődött. Ekkor kinevezést kapott a zentai járásbírói aljegyző, mint a bíró. Sőt két évre azonban egy év múlva az aradi járásbírói aljegyző helyett. 1893-ban pedig a magyar igazságügyminiszter a borsosjenői járásbírói aljegyző helyébe nevezte ki. Két évvel később kitüntető előléptetés érte, az aradi törvényszékhez osztották be, mint törvényszéki bírót. A magasba ívelő karrier 1910-ben emelkedett csúcspontjára. Ekkor lett ítélőtáblabíró és táblabíró. Ebben a minőségben működött az aradi törvényszéknél 1922-ig. Ez évben egy nagy fertőzést keltő ügyből kifolyóan elhelyezték Aradról a pécskai járásbírói aljegyző helyébe.

Az elhelyezésnek érdekes kulisszatitka volt: 1924-ben nyugdíjazták Bittó Józsefet. Azóta feleségével visszavonultan élt a Koszuti-útcában. Az utóbbi években gyengékedett. Szomhatón még az útcán sétált. Vasárnap délelőtt hirtelen rosszul lett, szélhűtés érte és eszméletét veszítette. Ma reggel kiszáradt a nélkül, hogy eszméletét visszanyerte volna.

A sárosi és nádasi Bittó József egyiké volt azoknak a táblabíróknak akákról Jókai Mór „Régi jó táblabírók” alakját mintázta. A feleségetesség és korrektség mintaképe volt. Itéletel mindenkor lelkiismeretesek és szigorúak voltak.

Az elhunyt özvegye Sándor Janka, egyik ismer: erdélyi földművelő család leánya. Gyermekai közül Géza, a legidősebb, az Arad-é aradi, takarékpénztár főpénztárosa. Ilonka leánya Thuránszky Miklós budapesti főosztályos író felesége. Legkisebb fia: Elemér pedig a magyar székesfőváros gépészmérnöke.

„A Régi jó táblabíró” földi maradványait Redden délután 5 órakor helyezték örök nyugalomra, a felső temető halottasházából.

— Helena anyahercegnő elkobzott ékszerrel és butorai ügyében Zaimissal tárgyal Bécsben. Bécsből jelentik: a román udvarhoz közel álló körök azzal magyarázzák Helena anyahercegnő bécsi tartózkodását, hogy a hercegnő Zaimis görög köztársasági elnökkel tárgyal elkobzott családi ékszerei és butorai visszaadása végett. Ismeretes, hogy a hercegnő vagyonát a királyi család tagjaival együtt a köztársaság elkoboztatta. Zaimis jelenleg Bécsben tartózkodik.

— Bud miniszter pár nap múlva elhagyja a szanatóriumot. Budapestről jelentik: Bud János magyar kereskedelemügyi miniszter, ma felkelt betegsége miatt. Állapota annyira kedvezőre fordult, hogy két-három nap múlva elhagyhatja a szanatóriumot.

— Steigerwald Alajos az ipartestület díszelnöke. Az aradi iparosság régi patinás alakját. Steigerwald Alajos butorgyárost, jól megérdemelt kitüntetés érte. Az ipartestület legutóbbi közgyűlésén egyhanguan az aradi ipartestület díszelnöki székébe választották Steigerwald Alajost, aki szimpatikus egyéniségével sok-sok érdemet szerzett az aradi iparosság szervezeti küzdelmében.

— Házasság. Isala Tolán hirlapíró, a bucuresti-i Universul aradi munkatársa és publicistája, ma délután tartotta esküvőjét a görög keleti katedrálisban Julia Dragos aradi urileánnyal.

**Dramát sok ember írt,
De polonkát LOVAS egyedül írt**
Arad, Sfrada Oltuz (Illés-ucca) 111.

— Koszoremegváltás. Mairovitz Márton, végvári Neuman Alfréd báró elhunyt alkalmából, koszoremegváltás címén 1000 lejt adományozott az Aradi Izraelita Jótékony Nőegylet céljaira.

— A cigányok is nemzeti kisebbség akarhatnak lenni. Kassáról jelentik: Tegnap nyílt meg a nemzetközi cigánykongresszus a városban, ahol még Amerikából is voltak jelenlévők. A kongresszus elhatározta egy cigányszervezet létesítését és kéri a fogaik a Népszövetséget, hogy a cigányokat nemzeti kisebbségnek ismerje el.

— Az aradi nyugdíjas egyesület hivatalos közleménye. Tisztelettel értesítjük választmányi tagjainkat, hogy folyó hó 22-én, csütörtökön este, 6 órai kezdettel, irodahelyiségünkben értekezletet tartunk. Tárgysorozat: Az új emlékirat tárgyában szükséges észrevételeinket, esetleges javaslatokat még utólag előterjeszhetjük, miért is kérjük teljes számban való megjelenésüket. Egyben tudatjuk, hogy Toma Fabiu pénzügyi nyugdíjas arcképes igazolványait irodánkban átveheti. Az elnökség.

— Milliós hagyaték a legtöbb gyermekek anyának. Londonból jelentik: Charles Migler torontói ügyvéd másfél millió dollárnyi vagyonát arra az Ontarib-beli anyára hagyta, akinek a legközelebbi tiz esztendőben a legtöbb gyermeke születik. A végrendeletet a rokonok természetesen megtámadták.

— Bomba robbant a pályatesten. Bucurestiből jelentik: A Pascani—Romani-vonalon a revíziót tartó pályáor a pályatesten egy felrobbant bombát talált, amely ugrátszik senkiben nem okozott kárt. A nyomozás megindult.

— Demian György bucsubeszéde Képpich Zsigmondné temetésén. A mai számunkban megírtuk, hogy tegnap délután nagy részvét mellett temették el Képpich Zsigmondné ismert aradi uriaszonyt. A temetésén Demian György gépészmester mondott a cég alkalmazottainak nevében hatásos bucsubeszédet.

— Szíven szurta férjét. Budapestről jelentik: Ma délben Bakos községben Schwing János gazdálkodó összeveszett a feleségével, ki a veszekedés hevében szíven szurta férjét. A gyilkos asszony önként jelentkezett a rendőrségen.

**Gyermekkoszik rend-
kivüli nagy választékban**
MEGELŐZŐNŐL,
ARADON.

— Megölte a tüdővérzés munkakeresés közben. Ujarad határában, a földiken dolgozó emberek, egy düllőuton, 30—40 év közötti munkás kinézésű férfi holttestére bukkantak. Körülötte vértócsa volt, amelyből arra következtettek, hogy gyilkosság történt. Az esetről jelentést tettek a csendőrségnek, amely megindította a nyomozást s rövidesen megállapította, hogy büntényről nincs szó, mert a férfi természetes halállal halt meg. Utközben tüdővérzést kapott és a vértócsa nem más, mint a száján kiömlött vér. Az áldozatnál egy kis batyut találtak, amelyben egy levél volt Erdélyben lakó anyjához, Kis Erzsébethez címezve. A levélből kitűnik, hogy a férfi kőműves, aki munkakeresés céljából Temesvárra tartott Aradról, de miután nem volt pénze vonatra, gyalog akarta megtenni az utat. A levélben közli anyjával, hogy Temesváron el tud majd helyezkedni s rövidesen küld haza pénzt. A sors azonban másképp intézkedett, mert a tüdőhajos férfi a megerőltető gyaloglás közben vérömlést kapott az országúton, ahol senki sem lehetett segítségére és életét az árok szélén fejezte be. A csendőrség értesítette az anyát a tragédiáról.

A szociáldemokraták a kisebbségek jogait követelik

(Bucuresti, május 20.) A szociáldemokrata párt kongresszusának záróakkordjaként a kongresszus a kisebbségi kérdéssel foglalkozott. Konstatálta, hogy a jelen érában a kisebbségi jogok nincsenek realizálva, pedig az ország belső érdeke megköveteli a kisebbségi kívánságok kiégyítését és a kisebbségi jogok törvényesítését.

Rövid táviratok egy mondatban

— Loucheur Titulescuval megy Bucurestibe. (Bucuresti, május 20.) Titulescu Belgrádban találkozott Loucheurral és vele együtt érkezik az országba.

— Kivégezték egy gyilkos skibainkót. (London, május 20.) Andersen amerikai skibainkót gyilkosság miatt ma kivégezték.

— Az eszperantó mint a postalorgalom hivatalos nyelve. (Berlin, május 20.) A lichtensteini hercegség elfogadta az eszperantó nyelvet a postalorgalom hivatalos nyelvének, így a postai nyomtatványokon a német nyelv mellett az eszperantó is szerepel.

— A magyar parlament ratifikálta a párisi egyezményt. (Budapest, május 20.) A képviselőház ma délelőtti ülésén elfogadta a párisi egyezmény beickekvezéséről szóló törvényjavaslatot.

— Kitértettek két olasz újságíró a Macsek-pör tárgyalásáról. (Belgrád, május 20.) A Macsek-pör mai szenációja volt, hogy a vizsgálóbíró az olasz Stefani-ügynökség, valamint a Corriera dela Sera belgrádi szerkesztőjét kitértette a Macsek-pör tárgyalásáról.

— Elvetette a magyar képviselőház Rassay és Sándor Pál javaslatát. (Budapest, május 20.) A képviselőház mai ülésén Rassay Károly és Sándor Pál benyújtották indítványukat, amely szerint az optánsoknak járó összeg 25 százalékát a hadikölcsönkárosultaknak juttassák, a Ház az indítványt nagy többséggel elvetette.

— Harakiri a flottaegyezmény miatt. (London, május 20.) Usakhari kapitány, a japán tengerészeti vezérkar tisztje, a flottaegyezmény felett való bánatában harakirit követett el és meghalt.

— 180-szorosan jegezték felül a Nemzetközi Bank részvényeit. (Páris, május 20.) A Nemzetközi Bank részvényeinek jegyzése ma reggel kilenc óráról déli tizenkét óráig tartott s a 15.000 darab részvényt száznyolcvanszorosan jegyezték felül.

— Elbocsátásra ítélték a berlini polgármestert. (Berlin, május 20.) Boesch berlini főpolgármester elleni fegyelmi ügyben ma hozott ítélet a fegyelmi bíróság s bűnösnek találta von Boesch-t és állásából való azonnali elbocsátásra ítélt.

— Munkanélküli tüntetések Csehszlovákiában. (Prága, május 20.) A mai nap folyamán úgy Prágában, mint Pozsonyban munkanélküli tüntetések voltak s ezek során Prágában több sebesülés és számtalan letartóztatás történt.

— Tüntetésre készülnek a jeruzsálemi zsidók. (London, május 20.) Jeruzsálem nagyobb városában a zsidók tüntetésre készülnek, mert az angol főbiztosság a bevándorlást ideiglenesen felfüggesztette.

— Meghiusult munkanélküli tüntetés Szegeden. Szegedről jelentik: Szegeden ma, a déli órákban, mintegy 150 főnyi munkanélküli gyűlést össze a Szécheny-téren, hogy a városháza elé vonuljanak. A rendőrség a mellékuccákba szoritotta a tömeget, mely azután a rendőrség vezetőjének egyszeri felszólítására szétoszlott.

— A világ legkisebb fényképezőgépe. Londonból jelentik: A londoni fényképészeti kiállítás egyik csodadarabja egy oly parányi fényképezőgép, melynek felvételi szabad szemmel nem is láthatók, de 300 felvételt, egymás mellé téve, olyan nagy, mint egy gombostűfej és a felvételek kivétel nélkül precízek voltak, amennyiben nagyító üvegen igen élesen látszóttak.

— Letartóztattak egy pesti löghadbiztos. Budapestről jelentik: A szállítási panama ügyében Lüntzdorf vallomása alapján súlyos gyanúok miatt letartóztatták Horváth Endre székesfehérvári főhadbiztos.

Vihar tombol az Adriai-tengeren

Orkán Velencében — Elsúlyodt vitorlások — Emberáldozatal vannak a viharok

(Velence, május 20.) A Felsőadrián borzalmas vihar tombol. Ankona mellett két vitorlás elsúlyodt, személyzete elpusztult. Velencében óriási orkán van és a Szent Pál templom tornyába beütött a villám. Az emberek

nem merészkednek az uccára. Egy ügyvéd, aki az óriási szélben kinyárt, szörnyen halt, mert egy ablakpárkány, amelyet kerettestől kiszakított a vihar, agyoncsapotta. A Garda-tavon egy bárka elsúlyodt, benne a tengerbe veszték.

Letartóztatták a bánsági németek egyik vezetőjét

(Nagybecskerek, május 20.) Az ügyészség rendelkezése ma letartóztatták dr. Neuer Vilmos ügyvédet, a bánsági német párt egyik vezetőjét. Dr. Neuer azért tartózkodott Nagybecskereken, mert elvállalta Reller Hilda író, a Neue Zeit című lap szerkesz-

tőjének védelmét, akit a nemzet védelméről szóló törvény alapján tartóztattak le. Dr. Neuer Vilmos letartóztatása ugyanezen aznapon történt. A két letartóztatás a bánsági németek között nagy nyugtalanságot keltett.

MOZI

„Aszfalt”

Filmbemutató a Central mozgóban.

A világváros lüktető életének színtere az aszfalt. Exisztenciáért rohanó tömegek, fölfelé ivelő karrierek, alázuhanó élőhalottak tarka képe, hol tragédia, hol meg komédia formájában tükröződik vissza az aszfalt sávján.

A film témája mindennapos történet, a felületes szemlélő ügyet sem vet kibontakozására. Éppen ez az intimitás adja meg az „Aszfalt” című

film vonzó erejét. Az egész felvétel a rendező színes fantáziájának kivételése. Míg ott és úgy hogy az első pillanatban lenyűgözi a nézőt.

Betty Amann a világvárosi kurtizán, Gusztáv Frölich a fiatal rendőrőrmester, Albert Steinbrück, a hivatásának élő bürokrata rendőrapa és Hans v. Schlettow a párisi kéjenc figuráira épült a siker. Az új német filmművészet képviselőit magát ebben az együttesben. A régi pózok expresszív motívumokkal való felfrissítése, az új rendszerű fotomontázs és főleg a szereplők kiváló érzékítő tehetsége egészen különös és vonzó izt kölcsönöz az Aszfaltnak, a mely méltán sorozható az irodalmi filmek sorába.

Három tisztviselő szabálytalanságot követett el az „Agronomus” biztosítónál

A házi vizsgálat megállapította az elhunyt Füzessy Károly és még két tisztviselő szabálytalanságát — Bevonták két tisztviselő utlevelét — Leülkes vezérigazgató nyilatkozata —

(Arad, május 20.) Mintegy négy héttel ezelőtt öngyilkosságot követett el Aradon Füzessy Károly biztosítási főtisztviselő. Füzessy 19 évig állott az aradi Agronomus biztosító intézet alkalmazásában. Pontos, korrekt tisztviselőnek bizonyult, akinek igen szép javadalmazása volt a vállalatnál. A főtisztviselő öngyilkossága annál nagyobb megdöbbenést keltett, miután egy sor irást nem hagyott hátra, így senki nem tudta megérteni, mi késztette végzetes tetteinek elkövetésére.

Füzessy Károly halála után a biztosító intézet volt talán az egyedüli, amely nem nyugodott meg a magyarázat nélkül maradt gesztusban, annál inkább, mert olyan hírek kerültek forgalomba, hogy a főtisztviselőt hivatali felkiismerete kergette a halálba. Erre vallott maga az a körülmény is, hogy

Füzessy a hivatalban a mérleg elkészítése után követte el tetteit.

A találgatók egyre pozitívabb formában hangoztatták, hogy az elhunyt Füzessy Károly hivatali szabálytalanságokat követett el.

Az „Agronomus” házi vizsgálatot indított az ügyben, amelynek során megállapítást nyert, hogy bizonyos szabálytalanságok fennforognak.

Füzessy Károly, mint az Agronomus biztosító társaság főkönyvelője, négy éven keresztül sorozatos szabálytalanságokat követett el, amelyek következtében az intézetet megkárosította. A házi vizsgálat során az is kiderült,

hogy a szabálytalanságokban a biztosító intézet még két tisztviselője kompromittálva van.

Füzessy Károly ugyanis mint főkönyvelő, csak ellenőrző funkciót teljesített és szemelt hűnyt az alantasai által elkövetett szabálytalanságok felett. A házi vizsgálat ma már olyan stádiumban van, hogy ma délelőtt megjelent az ügyészségen a biztosító intézet egyik tisztviselője és

úrra kérte Vulpe főügyészt, hogy a két kompromittált tisztviselő utlevelét kobozza el.

A főügyész már meg is tette ebben az irányban a szükséges lépéseket.

Alkalmunk volt beszélgetést folytatni ebben a kérdésben Leülkes Béla vezérigazgató-

val, aki Füzessy Károly szerepéről és a szabálytalanságokkal kapcsolatos eseményekről ezeket mondotta:

— Tény az, hogy Füzessy Károly halála után házi vizsgálatot vezetünk be a magunk megnyugtatóra. A házi vizsgálat bizonyos szabálytalanságokat állapított meg. Ezek a szabálytalanságok Füzessy Károly terhére irandók. Utóbb kiderült, hogy a szabálytalanságokban két másik tisztviselőnk is kompromittálva van. Ha az intézet kára megtörténik, úgy természetesen nem lesz folytatása a dolognak. Az érdekeltek minden esetre el fogják nyerni méltó büntetésüket.

Szenzációs részletek a bécs-palesztinai fegyvercsempészésekből

A bécsi rendőrség nyomozásának eddigi eredményei — Az angol hatóságok feljelentése Bécsben — Munió és fegyverek a Wertheim-kasszában — Megszökött a szállító cég vezetője

(Bécs, május 20.) (Az Aradi Közlöny bécsi szerkesztőségétől.) A bécsi rendőrség — amint az Aradi Közlöny már röviden jelentette — április vége óta a legnagyobb titokban szenzációs nyomozást folytat egy nagyarányú fegyvercsempészés ügyében. Az angol hatóságok április végén figyelmeztették a bécsi rendőrfőnökséget, hogy Ausztriából nagyarányú fegyvercsempészés folyik Palesztinába.

A jeruzsálemi angol rendőrségi közegek megállapították, hogy az utóbbi időben feltűnően sok pánccs szekrény (Wertheim-kassza) érkezik Bécsből Palesztinába. Ezek a kasszák kettős faluk között munióit és revolvereket rejtnek magukban. Az ilyen pánccs szekrények kettős falrétégét rendszerint hamuvál és homokkal szokták megtölteni. A bécsi szállítók azonban a hamu és homok helyére pisztolyokat és munió-kartonokat rejtettek. Egy esetben a vizsgálat szétszedett gépfegyvert talált a kettős falrétégben.

A szállítványoknál feladóként egy ismert bécsi szállító cég szerepelt és rendeltetési helyként mindig Egyiptom volt feltüntetve. Onnan azonban a kasszákat Jaffába, Palesztina kikötésébe irányították, majd Jeruzsálemba száll-

Leszurta jegyesét egy autóvezető.

Budapestről jelentik: Tegnap este a Budapesttel szomszédos Maglódon Logodni Gyula autószerelő több késszurással leszurta Dózsa Erzsébet munkáskányt, Dózsa Erzsébet, aki Budapesten dolgozott, tegnap este 7 órakor jegyesével, Logodni Gyula szerelővel tért haza Maglódra. A ház előtt, amikor elváltak, Logodni 8—10 késszurással végzett jegyesével. Dózsa Erzsébet bátyja figyelmes lett a sikoltozása és huga segítségére sietett, azonban Logodni Gyula őt is összeszurkálta. A gyilkos autószerelő Budapestre szökött, ahol most bujdosik a hatóságok elől.

A budapesti Pénzügyi Központ közgyűlése.

Budapestről jelentik: A Pénzügyi Központ május 17-én tartotta dr. báró Korányi Frigyes elnöke által XIII. rendes évi közgyűlést. Báró Korányi Frigyes elnöki megnyitójában rámutatott a tőkeképződés nagy jelentőségére a nemzet általános érdekei szempontból, elkerülendőnek tart minden olyan intézkedést, amely a közhangulatban terjedő tökeellenes irányzat hatása alatt történne. Különös óvatosságot ajánlott a részvényjog és ennek keretében a pénzügyi reform kérdésében, amely utóbbi véleménye szerint a mai törvények szigorúbb alkalmazása és szükség esetén a P. K.-ról szóló törvény módosítása után is megoldható. Az igazgatóság jelentését Pásztor Miksa vezérigazgató terjesztette elő. Ezek után a közgyűlés tudomásul vette az igazgatóság évi jelentését és megállapította az 1929. december 31-iki mérleget, amely 1.555.912.32 pengő tiszta nyereséget eredményezett. A közgyűlés a pénzügyi üzletrészek után az alapszabályszerű maximális azaz 6 százalékos osztalékot, a kincstári üzletrészek után pedig 4 százalékos állapított meg. A közgyűlés a megüresedett igazgatósági helyekre Tormay Bélyt, a Postatakarékpénztár vezérigazgatóját és dr. Kégl Jánost, a Monorkertületi Takarékpénztár elnökét választotta meg, végül újra megalakította a felügyelő-bizottságot, amelybe új tagokként Horvát Sándort, a Magyar-Olasz Bank Rt. igazgatóját és Stenger Ottót, a Magyar Általános Takarékpénztár Rt. igazgatóját választotta be.

tották. Az angol hatóságok Jeruzsálemben jöttek rá a nagyarányú és tavasz fegyvercsempészésére. Az osztrák pánccs szekrény-gyárak már három évtizede nagyszabású exportot bonyolítanak le Kínába és Északafrikába, így tehát a palesztinai fegyvercsempészés éveken át nem tánt fel az angol hatóságoknak.

A bécsi rendőrség megállapította hogy egy pánccs szekrényben 40—60 pisztolyt és 1000—1200 patronot rejtettek el a csempészek. Hogy ez a romantikus csempészés mőta folyik, azt a bécsi rendőrség mindeddig nem tudta megállapítani, tény azonban, hogy az első feljelentés névtelenül, mintegy háromnegyed év előtt érkezett a jeruzsálemi angol kormányzóhoz.

A fegyverek eredetét sem állapította meg még az osztrák rendőrség, az angolok szerint azonban a fegyverek egyrésze olasz származású. A transzportokat eszközöző bécsi szállító cég vezetőjét sem sikerült letartóztatni, mert időközben ismeretlen helyre, állítólag Amerikába távozott.

Az angolok szerint a csempésztett fegyverek a zsidók és keresztények fegyverkeresését szolgálták a mohamedán arabokkal szemben.

A közönség legyen a maximális árak éber őre!

— Csak egy-két bejelentés kell és a büntetések elriasztják majd az árszorosokat —

(Arad, május 20.) Az Aradi Közlöny mai számában beszámolt dr. Lutai Cornél polgármester általános fektünést keltő nyilatkozatáról, a mely szerint a város vezetősége a közönség nemtörődömsége miatt a maximális árakat kényszerűen lesz megszüntetni. A termelők ugyanis egyáltalában nem alkalmazkodnak a város maximális rendelkezéséhez, a közönség pedig zugolódik, boszankodik, de semmit sem tesz, hogy a termelőket a maximális árak betartására kényszerítse. A maximális árak megszüntetésére vonatkozó törvényes körökben keltett megütközést Aradon. Alkalmunk volt beszélgetést folytatni a város vezetőségének egyik tagjával, aki kijelentette, hogy ha eltörlik a maximális árakat, úgy a város fogyasztó közönsége teljesen ki lesz szolgáltatva a termelőknek, akik alaposan vissza fognak élni jogukkal.

— Dr. Lutai polgármester — folytatta informátorunk — csak a legvégső esetben feheti meg ezt a lépést. Hogy erre ne kerüljön a sor, azt meg érthetjük el, ha a város közönsége saját érdekében maga ellenőrzi a maximális betartását és a

viSSzaélésekről nyomban jelentést tesz a város vezetőségének. Csak egy-két ilyen jelentést kell beszoigáltatni, természetesen konkrét adatokkal, a kiszabott büntetések hamarosan arra fogják kényszeríteni az árusítókat, hogy szigorúan ragaszkodjanak a maximáláshoz. Arról már értesültünk, hogy egyes mészárosok a maximális áraknál drágábban adják a húst, zsírt. Ebben az ügyben eljárunk és a visszaéléseket a spekulatörvény alapján fogjuk megbüntetni.

— A spekulatörvényt előreláthatólag rövid időn belül teljesen hatályon kívül helyezi a törvényhozás. De tudomásunk van arról, hogy egy olyan törvény fog napvilágot látni, amely elrendeli az elsőrendű élelmicikkek maximálását. Temesváron már kísérleteztek a maximálás megszüntetésével és rájöttek arra, hogy ez a közönség kizsárolására vezet. Jó volna, ha Aradváros vezetőségét a körülmények ne kényszerítenék erre a lépésre, mert itt is ki volna téve a közönség a termelők kapzsiságának. Fontos volna tehát, ha a közönség saját érdekében ellenőrizné a maximális árak betartását.

Krausz Simon erdőkitermelési szerződést kötött

Spricceres estély Krausz Simonnal. Egymillió dollár jutalom vár a lekrachoolt bankvezérrel. a román kormánnyal.

(Budapest, május 20.) Ha Krausz Simon egy estélyt rendezett, az újságok hasábjait szenteltek olykor vacsoráinak és sohasem feledkeztek meg arról, hogy a megjelent előkelőségek névsorában el ne helyezték egy-két ismert primadonna, politikus és külföldi, lehetőleg dollármilliomos nevét.

A primadonnáktól a milliárdosokig most mindenki elkerüli azt a villát, amelyet elárvereztek Krausz Simon feje felől és amelyet most attól bérel, aki a villát az árverésen megvásárolta.

Viszont ha koldus lett is Krausz Simon, a vacsorák rendezéséről nem tud lemondani. A napokban is nagy estélyt rendezett. Az estélyen vagy harmincan vettek részt és miután másra nem telik, az estély menüje két fogásból állt: elő- és utóétel: kemény tojás, tormával. Ital: spriccer.

Senmi más nem volt, csak kemény tojás s spriccer. És a vendégek jól érezték magukat az egyszerű menü mellett, amelynek egyhangúságát Krausz Simi kedvességgel próbálta fűszerezni.

Panaszkodott is keveset Krausz a vendégeinek és itt derült ki, hogy a szegénységből mi sem bántja, egyedül csak az fáj neki, hogy Jeritza ünneke-fának úgy beszél róla, mint aki elvitte a művésznő pénzét.

— Esküszöm! — magyarázza vendégeinek Krausz — egy vagyonomba került nekem ez a Jeritza. És még reklám-értelme sem volt számomra ennek a gavallériának...

Ezen a vacsorán beszéltek arról is, hogy a Nasici hogyan járult hozzá a Krausz-bankház szanálásához.

Mert hozzájárult.

Krausz Simon banküzlete a Nasici házában volt és itt házbérben bizony jókora összeggel adós maradt a tönkrement bankár.

Most, amikor Krausz kiköltözött a Nasici házából — a háztulajdonos részvénytársaság vezérigazgatója elengedte a teljes házbértartozást.

Ezzel járult hozzá Krausz Simon szanálásához.

Érdeklődtek a vendégek aziránt is, hogy mi igaz a mindenfelé kolportált „játékkaszinó koncesszió” dolgában.

Krausz csak legyintett:

— Blöfi! Az emberek nem tudják elképzelni, hogy lehet másfajta üzletet is kötni, mint — „linket”.

Mert Krausz Simonnak nem a játékkaszinó

szinó ad feltámadást, hanem...

Es erről csak nagyon susogva beszéltek a vendégek:

• A román kormánnyal van egy erdőkitermelési szerződése — amelyet, ha sikerül lebonyolítania, egymillió dollár jutalmat kap...

Ha kap... Ha sikerül...

Es nem is bánta Krausz, hogy elhelyezték róla ezeket a „játékkaszinó”-legendákat.

Legalább azalatt a fávállalatok nem keresztezték a terveit...

Igy szapulták, tárgyalták egymás között Krausz Simi vendégei két kemény tojás és egy spriccer közben a házigazdát.

Majd egyenként szép sorjában eltiundezték...

Vacsorázni mentek a spricceres estély után.

Mit akart az artistanő a kis Stern Rózsikától?

Gyermekszöktetési kísérlet, melyet megakadályoztak.

(Arad, május 20.) Alább felboncolunk egy szürke napihírt, amely száraz rövideggel jelent meg az aradi lapokban. Csak meg kell kissé kaparni a rendőri jelentés megszokott frázisait és nyomban előtűnik alóla a zajlélelen élet. A pársoros napi hír mögött az alábbi események húzódtak meg: Vasárnap délután izgalmas jeleneteknek voltak tanúi az Óvár-téren járókelők. Egy elegáns, fekete ruhás hölgy és egy 8 éves kislány körül egész tömeg ember csoportosult, akik izgatottan tárgyalták az eseményeket. A szemtanúk és a szereplők elbeszélése szerint az uccai botrány története a következő:

Stern Mórné délután 2 órára találkozott adott 8 éves kislányának az Óvár-tér sarkán. A kis Stern Rózsika, aki feltűnően csinos arcu gyerek, türelmesen várt az anyjára, amikor hozzálépett a legutolsó divat szerint öltözött néni (később kiderült, hogy Ardelean Etelka aradi artistanő) és megszólította. A gyerek és a hölgy között állítólag a következő párbeszéd folyt le:

— Kité vársz kislányom?

— Az édesanyjamat.

— No akkor gyere velem — mondotta a „néni” — mert az anyád itt vár a volt Magyar

A napokban hirdeti ki ítéletét a Semmitőszék két temesvári orvos perében

(Temesvár, május 20.) A legfelső Semmitőszék a napokban foglalkozott Diel Lajos dr. és Bauer Lajos dr. temesvári orvosok perével, akiket súlyos testi sértés miatt helyezte a temesvári ügyészség vád alá. Mint ismeretes, az Aradi Közlöny is többször foglalkozott az ügygel, Diel Lajos dr. és Bauer Lajos dr. 1926. novemberében közös műtétet végeztek Buteanu Miklós dr. temesvári orvos nejeén ez alkalommal a páciens hasüregében maradt egy tampon, amely súlyos komplikációkat okozott. A temesvári törvényszék több napos tárgyalás után fölmentette a vádlottakat, ami ellen az ügyész felebbezett. A felebbezési bíróság néhány hónappal ezelőtt kimondta, hogy az ügy amnesztia alá esik és megszüntette a bünyádi eljárást, azonban elrendelte a kártérítési igénynek polgári uton való folytatását. Safirescu főügyész helyettes az amnesztia alkalmazása miatt semmisségi panaszt jelentette be a bucaresti-i Semmitőszékhez, amely a napokban tárgyalta az ügyet. A semmitőszék vezérügyésze kérte a Semmitőszék, hogy semmisítse meg a temesvári felebbezési bíróság határozatát és utasítsa a felebbezési bíróságot újabb érdemleges tárgyalás megtartására. Az ügyész beszédének végzetével Buteanu dr. ügyvédje, dr. Pericitanu képviselő, bucaresti-i ügyvéd, a temesvári felebbezési bíróság ítéletének megsemmisítését kérte. Dr. Teodorescu Oswald iasi-i egyetemi tanár az alsófoku bíróság ítéletének megerősítését, egyben az ügy amnesztialását. A Semmitőszék a napokban hirdeti ki határozatát, amely elé orvosi körök nagy érdeklődéssel tekintenek.

SPORT

O Sportélet Pankotán. Pankotáról jelentik: A pankotai Sparta első csapata vasárnap szép játék után, 4:1 (1:0) arányban győzte le a szentannai MTE-t. Kleindl (2) és Vagalau (2) góllaival. A SzMTE góllját Merk lötte. Bíró: Ghiba. Előzőleg a Sparta második csapata 4:0 (2:0)-ra győzte le a pankotai butorgvár, az FTV, második csapatát. Góllövők: Schmidt (2) és Herml (2). Bíró: Walter.

király vendéglőben, nagyszerűen fogunk mulatni, csokoládét is kapsz.

Rózsika vonakodott, mire a néni megfogta a kezét és huzni kezdte:

— Gyere te kis bolond, itt áll az autóm, autózni fogunk.

A kislány most már kiáltozni kezdett, mire az idegen nő bement a Porczán-féle vendéglőbe. Közben megérkezett Sternné és a szemtanuktól remélten értesült a történetekről. Egy fiatal ember rendőrért szaladt, előkerült az ismeretlen hölgy is és a rendőr az egész társaságot kocsira pakkolva, felvitte a rendőrség központi ügyeletére. Az inspekciós rendőrtiszt nyomban kihallgatta az érdekelteket.

Ardelean Etelka előadta, hogy valóban megszöktetette a gyereket, de csupán az autbuszjáratok iránt érdeklődött nála. Nem tudja mi lelta a gyereket, aki erre minden ok nélkül kiáltozni kezdett és így támadt a botrány, a melyben neki senmi része sem volt.

Stern Rózsika és néhány szemtanu viszont úgy adta elő az eseményeket, mint fentebb megírtuk és annak a gyanujuknak adtak kifejezést, hogy a prómbundás hölgy talán leánykereskedőkkel áll összeköttetésben és el akarta rabolni Stern Rózsikát.

A rendőrség jegyzőkönyvet vett fel az esetről majd valamennyi szereplőt elbocsátotta.

Az aradmegyei rokkantak vasúti igazolványa a bürokratizmus áldozata lett.

(Arad, május 20.) Az aradi és aradmegyei rokkantakat ismét súlyos sérelem érte. A rokkantszövetségnek sikerült elérnie, hogy minden tagja megkapja a CFR-től a kedvezményes utazási igazolványt. Ezt az igazolványt évenként meg kell újítani és az idén is felszólítás érkezett Aradra és a megye összes községeibe, hogy a rokkantak nyújtsák be az elmúlt évi igazolványukat, hogy a szövetség újat állíttasson ki a CFR-nél. A szövetség itteni vezetői azonban okulva a múlt esztendői tapasztalatokon, figyelmeztették a rokkantakat, hogy igazolványaikat csak akkor adják át, ha az újat már megkapták. Ez a figyelmeztetés azonban nem jutott el a megyébe, csupán az aradi rokkantak szereztek róla tudomást.

Aradmegye összes rokkantjai benyújtották kedvezményes utazási karnetjüket s várták, hogy megkapják helyette az újat, az 1930-ast. A napokban azután megérkezett a rendelkezés, hogy a CFR, a régi karnetek érvényességét egy és fél hónappal meghosszabbítja. Azok a rokkantak, akik igazolványukat nem nyújtották be, jól jártak, mert a régi kedvezményt másfél hónapig élvezhetik. Legtöbben azonban a községek vezetőinek benyújtották és onnan felküldték az igazolványokat Bucurestibe. Ezeknek a rokkantaknak az érvényesített igazolványuk most a bucuresti-i központ kezében van. Ők pedig nem élvezhetik a jogos vasúti kedvezményt. Igen soknak közülük egzisztenciális érdeke az utazási kedvezmény, mert élelmiszerekkel és egyéb dolgokkal kereskednek, amit egyik községből a másikba visznek, vagy Aradra hoznak be. Ettől a kereseti lehetőségtől fosztotta meg a rokkantakat egy elharmarkodott rendelkezés. Az aradmegyei rokkantak, akik anélkül is aránytalanul kisebb segélyben részesülnek mint a regátbeliek, most a legnagyobb nyomorba jutottak. A szövetség itteni vezetősége elhatározta, hogy a kedvezményes vasúti igazolvány kiadása érdekében sürgősen küldöttséget meneszt Bucurestibe.

Közgazdaság.

= A román-német kereskedelmi szerződés tárgyalásának akadályai. Bucurestiből jelentik: A román-német kereskedelmi szerződés megkötésére Bucurestibe menő német delegáció a regáti árvizek miatt, némi késéssel érkezett meg a fővárosba. A német delegáció vezetője: Passel különben megbetegedett. A német külügyminisztérium kiküldöttjei, akik szintén tagjai a delegációnak, a lengyel árvizek miatt rekedtek meg valahol és az ő érkezésük is késedelmet szenvedett.

= Nagyarányu adóeltérítés. Székesszékéről jelentik: A jövedéki hatóságok észrevették, hogy az idei boreladások után befolyt összeg jóval kisebb az elmúlt évinél. Nyomozni kezdtek és megállapították, hogy a gazdák az ellenőrzést végző közegeket oly módon vezették félre, hogy azokat a hordókat, melyekből a bort már eladták, vízzel töltötték meg és természetesen a hordók megkopogtatásuk alkalmával nem adtak kongó hangot s így félrevezették a hatóságok embereit. Az adóeltérítő börtömelők ellen megindult az eljárás és most az adó tiszteresét kell megfizetniük büntetés-képpen.

= A gazdasági élet a legnagyobb érdeklődéssel várta a tartományi igazgatóságok hatáskörének megállapítását kereskedelmi és iparügyekben. A Constanța május 18-iki száma részletesen ismerteti a kereskedelmi és iparügyi minisztériumnak érvonatközös rendelkezését. Érdeklődésre tarthatnak számot még a következő cikkek: A középeurópai vasipar reprezentánsai fontos tárgyalásokat folytatnak Bucurestiben. A bucuresti-i Luther Sörgyár kétszázmillió leire emeli részvényitökéjét. A gyógyszerárak egészségtelen alakulását vonná maga után, ha a gyógyszerkereskedelmet kizárólag a gyógyszerésztestületek részére tartanák fenn, stb. Kérjen mutatványszámot a kiadóhivataltól: Constanța, Cluj, Str. Iulian Maniu 8, Postafiók 127.

NYILTTÉR.

E rovat alatt közöltékért nem vállalunk felelősséget.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik szeretett jó anyánk temetése alkalmával részvételükkel fájdalmunkban osztoztak, ezúton fejezzük ki hálás köszönetünket.

A gyászoló
König-család.

Árverési hirdetmény.

Alulírott, mint a Hirschfeld et Co. valamint Mauritiu Hirschfeld vagyombukottak csődtörveggondnoka, az aradi törvényszék 3488—1929. végzése alapján az alábbi magyarnévű magyar festők remekait fogom árverés alá bocsájtani:

Csok István: Tengerpart.
Lotz Károly: Lovak.
Glatz Oszkár: Fono asszony.
Herer Cézár: Nők egymás között.
K. Spáni Béla: Naplemente (Tájkép).
Hári Gyula: Abbáziai tájkép.
Boem Ritta: Virágcsendélet.
Pentelei Molnár János: Csendélet citrommal.
Hermann Lipót: Erdélyi tájkép.
Mihailovits Miklós: Női fejkép.
Béldi Vörös Ernő: Ruhamutató.
Pálya Czelesztin: Női fej.
Aggházi Gyula: Paraszt fej.
Geiger Richard: Spanyol táncosnő (Aquarell.)

Nyilassy Sándor: Aratók.
Romek Árpád: Csendélet.
Iványi Grünwald Béla: Pásztor idill.
Jámbor Lajos: Ünneplés.
Báró Mednyanszky László: Harctéri jelenet.

Komáromi Katz Endre: Forrás mellett.
Perlmutter Izsák: Férfi tanulmány.
Czencz János: Genrekép.
Glatz Oszkár: Anya gyermekével.
Innocent: Női fej.
Pörghe Gergely: Tanyai tájkép.
Udvari Géza: Idill.
Ujházi Ferenc: Pipázó ember.
Raksányi: Tájkép.
Pohol Hugó: Paraszt asszony (Pastell).
Romek Árpád: Csendélet dinnyével.

Bálint Gyula: Ülő nő (Pastell).
Ujvári Ignác: Paraszt udvar.
Koszkol Jenő: Bagdadi ucca.
Bálint Gyula: Cipő tisztító leány.
Bálint Gyula: Női fej.
Bálint Gyula: Talmudista.
Jámbor Lajos: Evő szegény ember.
Heier Arthur: Fehér macskák.
Szűke Péter: Vízholdó asszony.
Greschner: Férfi fej.
Peske Géza: Csizmatisztító.
Rottmann Mozart: Korcsmában.
Lakos Alfréd: Vitakozó zsidók.
Gergely Imre: Vásár.
Rottmann Mozart: Tanulmányfel.
Ujvári Ignác: Kertben.
Révész Imre: Korcsmában.
Bosznay István: Hegyi tájkép.
Edvi Illés Aladár: Borjú az istállóban.

Az árverés 1930. május hó 23-án délután 3 órakor, valamint 1930. május 24-én délután 3 órakor Aradon, a Str. Gen. Berthelot 8. szám alatt lesz megtartva.

A fentjelzett képek bármikor megtekinthetők, alulírott jelenlétében.

Árverési feltételek megtekinthetők bármikor Arad, Str. Crisan 10. sz. alatti ügyvédi irodámban.

Dr. Alexandru Pop advocat,
Arad, Str. Crisan 10.

curatorul massei falimentare
Hirschfeld et Co., cum si a
falitului Mauritiu Hirschfeld
din Arad.

HALLÓ: WELLS- HIVEK!

Az
ÉLET CSODÁI-ról,
H. G. Wells-Huxley
világhíres
Nagy Biológiájáról
van szó.

Tömeges levélbeli érdeklődés és kérdés fut be hozzánk az utóbbi napokban a megrendelés egyes feltételei, az ajándékkötetek cseréi, kp. megrendelés stb. felől. — Mindezeket e hó 20-ig már nem tudván lebonyolítani, úgy határoztunk, hogy

a kedvezményes előfizetési terminust, amely 1.600 lejes megtakarítást jelent, junius 1-ig meghosszabbítjuk.

Ha a szerződést elvesztette, rendelését levelezőlapon is elfogadjuk és a 8 drb. ajándékkötetet utólag majd kiválaszthatja.

Európa egyik legnagyobb kultureseménye ennek a műnek a megjelenése, csatlakozzék Ön is a tanultak sorához és vegye meg WELLS legkiválóbb művét.

A Pantheon Rt. budapesti irodájában megvásárolható:

NOVITAS Rt.
Cluj, Ca. ea Victoriei 3..

Mielőtt nyári női és leányka ruhászükségletét beszerzi, tekintse meg dus rak-táramat és győződjön meg utolérhető-
len versenye képességéről.

Iuliu PLESZ Gyula

cég központi női ruhaáruháza
ARAD, a színház hátsó bejáratával szemben.

A Consum r. t. részletcsoportjának tagja.

Kérem fenti címre
figyelnl!

Kérem fenti címre
figyelnl!

Rádió műsor.

— Romániai idő. —

SZERDA, május 21.

Bucuresti. 19.30. Kálmán: Cigányvöröms-egy-veleg. 20. Rádióegyetem. 21. Gramofon. 22. Cselló-
szó. 22.45. Niculescu—Bassa operaénekes estje.
23.15. Cocorescu zongoraművész női tétel. — Bel-
grád. 21. Rádióénekes Farkas Gitta énekesnő köz-
reműködésével. 22. A mitrovicai szerb egyházi
énekegyesület hangversenyének helyszíni közveti-
tése. 23.30. Kávéházi zene. — Berlin. 21.40. Komor
Géza zenekara. 22.45. Bausnern Valdemár „Meny-
női orgona” című szimfonikus legendája bariton-
ra. kisczenekarra és zongorára. Utána szórakoztató
zene. 0.10. Cigányzene Budapestről. — Wien. 13. A
Cerde-zenekar déli zenéje. 17. A wieni szimfoniku-
sok ifjúsági hangversenye. 22.20. A wieni német

népdalegyesület hangversenye. — Budapest 10.15.
A m. kir. 1. honvédegyesület zenekarának hang-
versenye. 1.05. A rádió házikvartettének hangver-
senye. 6.35. A Szent Imre jubileumi év alkalmából
a Zeneművészeti Főiskola diszhangversenye. 8.55.
Süle Antal felolvasása: „A modern hírlapírás és a
rádió” 9.20. Részletek a „Paraszthecsuilet” és „Ba-
jazzók” című operákból. 12. Bura Sándor és ci-
gányzenekarának hangversenye a Roval-szállóból.
CSÜTÖRTÖK, május 22.

Bucuresti. 19.30. Rádiózenekar. 21. Gramofon. 22.
Hármaszó. 22.45. Színházi előadás. — Belgrád. 21.
Ljubljana. 23.15. Kamarazene dalbetétekkel. — Berlin.
20.05. Szórakoztató zene. 21.30. Wagner-est. Utána 1.30
tánczene. — Torino. 20.15. Vegyes zene. 21.30. Milano.
0.30. Könnyű zene. — Toulouse. 19. Tánczene. Mida-
lok. 20. Tangódalok. 20.40. Hangverseny. Harmoniká-
zás. 21.15. Operatörészletek. 22. Szalonzenekar. Utána

részletek a Lakméből. Majd katonazene. Wien 13. A
Geiger-zenekar jánoka. 16.30. A Silving-zenekar hang-
versenye. 18.15. Fussbert kamaranékes Schubert- és
Mendelssohn-dalokat énekel. 21. Bittner: „A zenés” c.
kétfelvonásos operája. — Budapest 10.15. A m. kir.
Országos Tiszti Kaszinó szalonzenekarának hangverse-
nye. 1.05. Balalaika zenekari hangverseny. 5. Rádió
Szabad Egyetem. 6.40. Margittay Margit magyar nőtá-
kat énekel Kurima Simi és cigányzenekarának kísé-
relével. 7.30. Angol nyelvoktatás. 8. S. Fáy Szeréna a
Nemzeti Színház örökös tagjának előadói estje 50 éves
Nemzeti Színházi tagsága jubileuma alkalmából. 9.
Régi operatörészletek. 10.20. Stefánia Imre kamaramű-
vész zongorahangversenye. 11.20. debreceni Kiss Béla
és cigányzenekarának hangversenye.

A szerkesztésért felelősen
SALGÓ HENRIK
felel.

Fordítások, kérvények, másolások

„Minerva” Fordítási iroda

Arad, Bul. Reg. Maria No. 17. Réthy házban, Dacia kávéház mellett.

Apróhirdetések

ALKALMAZÁS.

PERFEKT varni tudó, jobb családból
való leány gyermek mellé vagy minde-
nes állást keres, vidékre is elmenni.
Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 2206

LAKÁS.

IRODÁNAK, szalonnak alkalmas két fő-
téri szoba kiadó Minorita-palota, első
emelet, ajtó 1. 2209

FŐTÉREN kétszobás, konyhás lakás
azonnalra kiadó Cím az Aradi Közlöny
kiadójában.

EGYSZOBÁS konyhás lakás főtéren
kiadó Cím az Aradi Közlöny kiadó-
hivatalában. 200

KÉT szoba, konyhás 1-ső emeleti lakás
a Szabadság-tér sarkánál kiadó Cím az
Aradi Közlöny kiadójában

FŐTÉREN első emeleti három nagy
szobából és előszobából álló helyiség,
mely főleg üzleti célokra (irodának, di-
vatszalonnak, szabóüzletnek stb.) rend-
kívül alkalmas, azonnalra kiadó. Cím az
Aradi Közlöny kiadójában

KIADÓ a volt Szabadság-tér közvetlen
közelében 2 szoba, előszoba, konyhából
álló lakás. Cím: Calea Banatului (v. Asz-
talos Sándor-u.) 3. 800

Kiadó

négyosztobás, fürdőszobás,
konyhás lakás éléskamrá-
val és pincével azonnal-
ra a Piata Avram Iancu
(v. Szabadság-tér) sarká-
nál. Cím az Aradi Közlöny
kiadóhivatalában. 250

ÜZLETEK.

ÜZLETHELYISÉG a Szabadság-tér sar-
kánál, ahol hosszú évtizedeken át nagy
vevőkörrel rendelkező kelmetes és
tisztítóüzlet volt, azonnalra kiadó Cím
az Aradi Közlöny kiadójában.

Csermón,

a földön lévő nagy üzlethe-
lyiség (jelenleg Calamiriu Cornél
tél) június hó 1-étől bérbe-
adó. Bővebben: Holländer Miksanál
Arad, Str. Cioseca No. 7., megtudni.

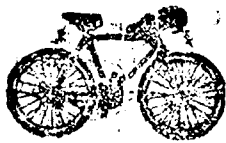
Jégszekrények legolcsóbban Nagy Adolf-nál.

Tavaszi és nyári ruhákat, felöltőket
legszebben,
legolcsóbban fest, tisztít

MÜLLER J. és FIA

Calea Banatului 6. (v. Asztalos S.-u.) Str. Bratianu 5. (v. Weltzer J.-ucca)

Olcso árainkkal bámulatba ejtjük a közönséget!!

Gyári képréseink által több waggon kerékpárunk érkezett:
„Görcke”, „Dürapf”, „Kayer”, „Walterrad”, „Stoyen”, „Mars”, „Nau-
mann”, „Brennabor”, „Bastert”, „Krup Standard”, „Hössli”, „H. S. T.”,
Túra és Versenyerékpárok, kedvező részletfizetésre kaphatók.
Alkatrészekben gazdag raktár.

Hammer Zsigmond és Fia
Bulevard. Regale Ferdinand No. 27. (Boros Béni-tér)

VÉTEL ÉS ELADÁS.

FELHIVOM a nagyérdemű közönség b.
figyelmét Str. Horia (Széchenyi-u.) 1.
Neuman-palotában levő bizományi üz-
letemre, hol szebbnél-szebb keleti per-
zsaszőnyegek, Altwien ezüstök, antik
butorok, festmények, dísz tárgyak, kom-
plett szobabereendezések, egyes butor-
darabok, antik órák, vitrinek, hegedűk,
zongorák, utazó kofferok, álló villany-
lámpák, stb. kaphatók.

KEVÉSSÉ használt Underwood írógép
eladó. Megtekinthető déli órákban Str.
Serbeasca 6. sz.

KERESEK fonott keret garnitúrákat,
harmoniumot, gyári és perzsaszőnyege-
ket, ezüst tárgyakat és evőeszközöket,
antik butorokat, komplett szobabere-
endezéseket, márkás dísz tárgyakat stb.
Kiváratra házhoz is megvick. SALGÓ-
NÉ bizományi üzlete, Str. Horia 1. sz.
Neuman-palota 1000

TISZTA, MOSOTT RONGYOT gépek
tisztítására kisebb tételben keresünk
megvételre. Cím az Aradi Közlöny ki-
adóhivatalában. 100

NAGYMENNYISÉGŰ PLEHPANT eladó.
Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 1151

M. LITATURA PAPIR 5 kgros csom-
okban, rondkivül olcsón kapható az
Arad Közlöny kiadóhivatalában 500

Napi 20 Lei részlet ellenében

vásárolhat kerékpárt

vagy patofont a

MOTORICA-nál

volt Asztalos Sándor-ucca 12.

Eladás egy évi részletre is. Kerékpárkiosztás.

INGATLAN.

RADNÁN, a vasút közelében egy ház
nagy telekkel eladó Értekezhetni Bé-
keffy átkatorvossal Radnán. 2210

Legszebben
fényez, mos, vasal:
Battinger Teréz
gőzmosodája Arad, v. Batthyány-u. 35.
bent az udvarban.

Márton Jakab

angol urliszabó, Arad, Piata Avram Iancu No. 10.

Nyári szövetségűségei megérkeztek.

Mérsékelt árak. Legelegánsabb szabás.

Kedvezményes vizum és utazás Künstler Vizumirodában

ARAD, Bulev.
Reg. Maria 24